

АЛМАНАХ

на Випуск 1951 - 1957 г.
на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“
60 ГОДИНИ ОТ ЗАВЪРШВАНЕТО

АЛМАНАХ

**на Випуск 1951 - 1957 г.
на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“
*60 ГОДИНИ ОТ ЗАВЪРШВАНЕТО***

**Съставил: оз кап. I ранг доцент доктор Иван Йотов,
доктор хонорис кауза на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“**

Издателство МС
Варна, 2017

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на "Випуск 1951-1957 г.".....	3
Чеда сме ние на морето.....	13
Поздравление от Командира на ВМС.....	14
Поздравление от Началника на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров".....	16
Поздравление от курсантите на "Випуск 2017" на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров".....	18
60 години Випуск 1951 - 1957 година на ВНВМУ "Н. Й. Вапцаров" (Вместо предговор).....	19
Стихотворение "Кадетската 10 рота".....	25
Стихотворение "Паметник -портал".....	28
Кратка историческа справка за "Випуск 1951-1957 г.".....	30
Випуск на последните кадети в Морско училище.....	34
Нашите незабравими преподаватели.....	39
Нашите командири.....	45
Срещи след завършване на ВНВМУ "Н. Й. Вапцаров:	
- 50 години от завършване на училището;.....	48
- 55 години от завършване на училището;.....	52
- 60 години от постъпване в училището.....	57
Спомени:	
- Георги Цветанов, Една изповед;.....	118
- Людмил Стоянов, Спомен;.....	121
- Петър Енчев, Мечти и реалности.....	123
Снимки от годините.....	128
Стихотворение "Десета рота, строй се за проверка".....	158
Приложение:	
Списък на випуските на Морско училище от 1881 до 2017 г..	160

СПИСЪК

на „Випуск 1951 - 1957“ на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“, постъпил през 1951 година, след завършен IX гимназиален клас (кадети)

№ по ред	Име, презиме, фамилия	Специалност	Допълнителна информация	Страница
I. Завършили ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ на 23 септември 1957 г.				
1	Агоп Михран Агопян	„инж. корабен механик“ - за БМФ	починал	59
2	Бисер Иванов Райков	„инж. корабен механик“ - за БМФ	починал	59
3	Васил Петров Апостолов	„инж. корабен механик“ - за ВМС		60
4	Владимир Иванов Богданов	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал на 17 юли 2014 г.	60
5	Владимир Петров Христатиев	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал на 25 януари 2013 г.	61
6	Велико Георгиев Стойчев	„инж. корабоводител“ - за ВМС		61
7	Георги Тодоров Москов	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	62
8	Градю Стоянов Иванов	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал	62
9	Георги Цветанов Георгиев	„инж. корабен механик“ - за БМФ	починал на 25 декември 2016 г.	63
10	Георги Трифонов Димитров	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	63
11	Димитър Илиев Попов	„инж. корабен механик“ - за ВМС		64
12	Димитър Крумов Бояджиев	„инж. корабоводител“ - за ВМС		64

13	Димитър Иванов Карагьозов	„инж. корабен механик“- за БМФ	починал	65
14	Денчо Минчев Денев	„инж. корабен механик“- за ВМС	починал	65
15	Златан Цеков Овчаров	„инж. корабоводител“- за ВМС	постъпил към випуска през 1953 г., почи- нал	66
16	Иван Георгиев Иванов	„инж. корабоводител“- за ВМС		66
17	Иван Стефанов Георгиев	„инж. корабен механик“- за БМФ	починал на 2.02.2008 г.	67
18	Иван Георгиев Андонов	„инж. корабен механик“- за ВМС	починал	67
19	Иван Николов Попов	„инж. корабоводител“- за ВМС	починал	68
20	Иван Колев Митев	„инж. корабоводител“- за ВМС		68
21	Иван Янчев Преснаков	„инж. корабоводител“- за ВМС	починал	69
22	Иван Аврамов Друмев	„инж. корабоводител“- за ВМС		70
23	Иван Димов Коларов	„инж. корабен механик“- за ВМС	постъпил към випуска през 1953 г., починал	69
24	Иван Йорданов Колев	„инж. корабен механик“- за ВМС		71
25	Иван Йотов Маринов	„инж. корабен механик“- за ВМС		72
26	Илия Стойчев Бангиев	„инж. корабен механик“- за ВМС		71
27	Илия Тунчев Илиев	„инж. корабен механик“- за БМФ	починал	74

28	Илия Иванов Дучков	„инж. корабоводител“ - за ВМС		74
29	Кирил Йорданов Венков	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал през 2016 г.	75
30	Кирил Петков Антонов	„инж. корабен механик“ - за ВМС		75
31	Коста Борисов Йорданов	„инж. корабоводител“ - за ВМС		76
32	Коста Левков Спасов	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал на 7.07.2008 г.	76
33	Кули Стефанов Кулев	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	77
34	Людмил Димитров Шишков	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал на 18 януари 2009 г.	78
35	Людмил Александров Цанков	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	77
36	Марин Георгиев Цонев	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	79
37	Мино Александров Йотов	„инж. корабоводител“ - за ВМС		79
38	Михайл Антонов Керемедчиев	„инж. корабоводител“ - за ВМС	загинал при потъване на кораб „Галата“ на 29 януари 1963 г.	80
39	Никола Димитров Николов	„инж. корабен механик“ - за БМФ		83
40	Найден Стефанов Куцаров	„инж. корабен механик“ - за ВМС		83
41	Ненчо Цанов Ненчев	„инж. корабоводител“ - за ВМС		84
42	Николай Викторов Микоц	„инж. корабоводител“ - за ВМС		84

43	Николай Петров Тепсизов	„инж. корабоводител“ - за ВМС	от випуска постъпил през 1950 г., починал	85
44	Петър Живков Петров	„инж. корабен механик“ - за ВМС		86
45	Петър Николов Петров	„инж. корабен механик“ - за БМФ	починал	85
46	Петър Атанасов Иванов	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	87
47	Петър Димитров Димотикалиев	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал на 28 септември 2008 г.	87
48	Петър Христов Парашиков	„инж. корабен меха- ник“ - за БМФ		88
49	Панайот Вълков Куманов	„инж. корабен меха- ник“ - за БМФ		89
50	Райчо Стойнов Райчев	„инж. корабоводител“ - за ВМС	от випуска по- стъпил през 1950 г., почи- нал	90
51	Радко Стилянов Дечев	„инж. корабен меха- ник“ - за БМФ	починал	90
52	Стоян Стефанов Куцаров	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал	91
53	Стоян Андреев Стойнов	„инж. корабен меха- ник“ - за ВМС	починал 1 май 2017	91
54	Спас Великов Ата- насов	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал на 19.06.2008 г.	92
55	Стефан Тодоров Константинов	„инж. корабоводител“ - за ВМС	починал през 2015 г.?	93
56	Стойчо Николов Вълканов	„инж. корабен меха- ник“ - за БМФ		93
57	Ставри Георгиев Ставрев	„инж. корабен меха- ник“ - за ВМС		94

58	Станой Панайотов Станоев	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	95
59	Тодор Ненов Бакържиев	„инж. корабен механик“ - за ВМС	починал	95
60	Христо Костадинов Джуров	„инж. корабоводител“ - за ВМС		96
61	Цветан Петров Разсолков	„инж. корабоводител“ - за ВМС		97
62	Шаварш Саркиз Мовсезов	„инж. корабен механик“ - за ВМС		97
II. Завършили ВНВМУ с други випуски или задочно след 1957 г.				
1	Коста Пенев	завършил през 1958 г. със следващия випуск	починал	-
2	Любозар Петров Монев	завършил задочно през 1975 г. - „инж. корабоводител“	починал на 12 февруари 2013 г.	98
III. Завършили други военни училища				
1	Георги Иванов Златарев	освободен през 1954 г. поради съкращения	завършил Народно военно училище по ПВО в Самоков	99
2	Стефан Златков Петков	преместен поради заболяване	завършил Народно военно инженерно-свързочно училище в Силистра	100
IV. Незавършили поради съкращения, по болест и по други причини				
1	Ангел Йосифов Георгиев	незавършил		101
2	Ангел Славчев Ангелов	незавършил		-
3	Асен Кирилов Димитров	незавършил		101

4	Атанас Иванов Вергов	незавършил	починал	-
5	Александър Велев	незавършил		-
6	Атанас Илиев Стойков	незавършил		-
7	Борис Савов Николов	незавършил		-
8	Борислав Колев Тихолов	незавършил	починал на 29 януари 2013 г.	-
9	Божидар Иванов Калешев	незавършил		-
10	Васил Тодоров Вангелов	незавършил		100
11	Васил Събев Ганев	незавършил		101
12	Велко Душков Велев	незавършил		101
13	Владимир Николов Йовчев	незавършил		-
14	Владимир Александров Панамарьов	незавършил		-
15	Георги Ганев Георгиев	незавършил		103
16	Георги Петров Ангелов	незавършил		-
17	Георги Иванов Ангелов	незавършил		-
18	Георги Маринов Кунчев	незавършил		102
19	Георги Владимиров Константинов	незавършил		-

20	Георги Иванов Георгиев	незавършил		104
21	Димитър Тодоров Герев	незавършил		-
22	Димитър Михайлов Арнаутов	незавършил		-
23	Димитър Атанасов Домусчиев			-
24	Динко Филипов Николов	незавършил		-
25	Евгени Асенов Величков	незавършил		
26	Евгени Петров Тасков	незавършил		105
27	Петър Бостанджиев (Емил Розин)	незавършил	починал	106
28	Жеко Димитров Кьосев	незавършил		107
29	Жеко Първанов Златев	незавършил		-
30	Иван Георгиев Паталенски	незавършил		-
31	Иван Жеков Ангелов	незавършил		-
32	Иван Христов Михнев	незавършил	починал	-
33	Илия Тодоров Анестев	незавършил		108
34	Йордан Тодоров Йорданов	незавършил		-
35	Иван Дервенски	незавършил		-
36	Кирил Игнатов Кръстев	незавършил		103

37	Костадин Матов Марков	незавършил		109
38	Коста Атанасов Костов	незавършил	починал	104
39	Красимир Димитров Христов	незавършил		110
40	Константин Г. Владимиров	незавършил		-
41	Людмил Стоянов Петров	незавършил		111
42	Любен Георгиев Вълнаров	незавършил	починал	-
43	Минко Георгив Минчев	незавършил		-
44	Мирчо Ганев Мирчев	незавършил		-
45	Михайл Д. Жеков	незавършил		-
46	Михайл Стратиев Зарев	незавършил		-
47	Милчо Зарков Милев	незавършил		112
48	Николай Тодоров Торбаров	незавършил		112
49	Никола Тодоров Калинов	незавършил		-
50	Нягол Проданов Няголов	незавършил		103
51	Петър Благоев Георгиев	незавършил		103
52	Петър Цветков Енчев	незавършил	починал през 2016 г.	113
53	Петър Колев Галънски	незавършил		115

54	Петър Иванов Христов	незавършил		-
55	Петър Георгиев Петров	незавършил		-
56	Петър Захариев Кожухаров	незавършил		-
57	Петър Василев Николов	незавършил		-
58	Петко Иванов Трингов	незавършил		-
59	Пейчо Панайотов Солуфанов	незавършил		115
60	Рахамим Хаим Меламедов	незавършил	починал	-
61	Рангел Христов Желязков	незавършил		-
62	Стоян Кръстев Кръстев	незавършил		115
63	Стоян П. Йорданов	незавършил		-
64	Стоян Стойчев Грозев	незавършил		114
65	Стоян Марчев Радусhev	незавършил		-
66	Стоян Димитров Кънчев	незавършил		-
67	Стоян Петров Тошкин	незавършил		-
68	Стоян Кръстев Галчовски	незавършил		-
69	Стефан Цочев Панчев	незавършил		-
70	Стефан Христов Младенов	незавършил	починал	115

71	Стефан Иванов Арабаджив	незавършил		-
72	Симеон Пешев Драганов	незавършил		-
73	Тодор П. Петков	незавършил		-
74	Тодор Александров Николов	незавършил		-
75	Тодор Василев Топалски	незавършил		-
76	Тодор Петров Цветков	незавършил		-
77	Тръпчо Томов Таушанов	незавършил	починал през 2012 г.	116
78	Христо Владимиров Христов	незавършил		-
79	Христо Маринов Христов	незавършил	починал	-
80	Христо Иванов Кръстев	незавършил		-
81	Христо Костов Ламбрев	незавършил		116
82	Цветан Даков Димитров	незавършил		-
83	Цветан Станимиров Гърбев	незавършил		116
84	Тодор Александров Велчев	незавършил	починал през 2012 г.	117
85	Ставро Василев Марков	незавършил		116
86	Стоян Пандов Великов	незавършил		-
87	Съби Ганев Събев	незавършил		-

Чеда сме ние на морето

Химн на Морско училище

Текст - Борис Илиев,
ученик в Морско училище 1935-41 г.

Музика - Георги Шагунов,
диригент на гарнизонния духов оркестър, Бургас

**Чеда сме ние на морето,
калени в бури ветрове, ветрове.
Ний любиме от дън сърцето
тез скъпи родни брегове,**

**Призвани в таз свещена сграда,
от дълг върховен най-свещен, най-свещен.
Да бъдем горди нам се пада,
за теб, Родино, да умрем.**

**Ти о, храм свещен що всаждаш
любов към Родина и народ.
Ти о, храм, що нас ни учиш
да мрем пред твоя свят олтар.**

**Кълнем се, скъпа нам Родино,
кълнем се в твойта свята плът, свята плът.
Кълнем се в кръвта на дедите ни,
загинали за роден кът.**

**Нек винаги да сме готови
да литнем в родното море, в родното,
щом дълг и майката Родина
в тоз час на бран ни призоват.**

1937 г., Созопол

Авторът на текста на химна на Морско училище
кап. II ранг Борис Илиев през учебната 1955-56 г. (в III курс)
ни беше преподавател по „Парни котли и турбини“

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

до възпитаниците от Випуск 1951 - 1957 г. на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ от Командира на ВМС на Република България

Имам честта и удоволствието от името на командването и Щаба на Военноморските сили и от свое име най-сърдечно да ви поздравя по случай 60-годишния юбилей от завършването на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ от вашия випуск.

Завършването на Морско училище е важна веха в жизнения и служебния фарватер на всеки випускник.

Офицерите от вашия випуск служиха във ВМС в годините на сериозни промени в страната и военния ни флот – от 1957 г. до първата половина на 90-те години на ХХ век.

Вие израстнахте във ВМС от лейтенантски длъжности до заемане на отговорни командирски, началнически и ръководни длъжности във ВМС и в Министерство на отбраната, но и нашият боен флот израстна благодарение на вашите усилия.

Офицери от випуска ви от висотата на командирските мостици поеха отговорността за Военноморските сили и впоследствие изпълняваха важни командни длъжности в поделенията и Щаба на ВМС. Те активно участваха през началните години на използването и поддържането на радиолокационни и хидроакустически средства във флота, осъществявайки истинска технологична революция във военноморското дело. Други бяха сред първите, участвали в усвояването и използването на ракетно въоръжение във ВМС. Активно беше участието на офицери от випуска ви в организацията, ръководството и дейността за внедряване-

то във ВМС на средства за автоматизация и за подготовката на офицерите, старшините и цивилните служители от ВМС за използването им. Значителен е приносът на випуска ви в ремонта и поддържане на корабите, въоръжението и техническите средства на ВМС.

Редно е да се отбележи и заслугата на ваши съвипускници за развитието на гражданския флот, където дълги години плаваха като капитани и механици и изпълняваха ръководни длъжности.

Забележителни са достиженията на част от съвипускниците ви в стопанския, политическия и културния живот на страната.

Всичко това ви дава основание да сте горди с достойно изживяните години като истински радатели на българската морска идея.

С чувство на уважение и благодарност ви желая здраве и висок дух!

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

12 юли 2017 г.

Контраадмирал Митко Петев

Варна

Командир на Военноморските сили
на Република България

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

до възпитаниците от Випуск 1951 - 1957 г. на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ от Началника на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

За мен е чест, като възпитъник и в момента Началник на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ да поздравя по-старшия випуск по случай забележителния юбилей - 60 г. от завършването на училището. В Морско училище са ми преподавали ваши съвипускници, служил съм под командването на офицери от випуска ви, работил съм дълги години в Морско училище с ваши колеги. Така че, вашият празник е и мой.

Годините на обучение в любимото Морско училище са важен етап в живота на всеки от нас. Придобитите знания, умения, навици и качества са в основата на службата, работата и живота ни. Затова с гордост и уважение към институцията Морско училище неговите випускници отбелязват годишнините от завършването му.

Офицери от випуска ви имат значителен принос в подготовката на курсантите и студентите, в научно-изследователската работа, в организацията и ръководството на дейността на училището в течение на много години. Като преподаватели, началници на катедра, командири и на други важни длъжности в училището са служили 6 ваши съвипускници. Това са кап. I ранг доцент, доктор Иван Йотов, доктор хонорис кауза на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, кап. I ранг доцент, доктор Петър Живков, кап. I ранг Васил Аостолов, кап. I ранг Владимир Богданов, кап. I ранг Спас Атанасов и кап. I ранг Иван Георгиев (Бургаза).

Заслужава да се посочи, че офицери от вашия випуск в 1973 г. поставиха началото на обучението и използването на

компютрите и компютърните технологии в учебната и научната работа и в управление дейността на училището.

От името на ръководството на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, от името на академичния състав, на курсантите, студентите и служителите ви благодаря за достойно извървяния път и следата, която оставя випуска ви в историята на ВМС и Морско училище.

Бъдете живи и здрави и нека още много години да се завръщате в нашата Алма матер, към своите младежки години!

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

3 юли 2017 г.

Флотилен адмирал Боян Медникаров

Варна

Началник на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

до възпитаниците от Випуск 1951 - 1957 г.
на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“
от курсантите на Випуск 2012 - 2017 г. на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

За нас е огромна чест да поздравим възпитаниците от Випуск 1951-1957 г. по случай 60-годишнината от завършването на ВНВМУ „Никола Й. Вапцаров“. Годишнината е още един повод да отбележим нашата искрена признателност и уважение към Вас и делата Ви.

Това, което свързва завършилите морско училище, е една непреодолима любов към флота и морето. Да си част от институция

*Класното отделение по специалност
„Корабоводене за ВМС“ на Випуск 2017
с преподавателя си по дисциплина
„Информационни технологии в Интернет“
доцент Иван Йотов от Випуск 1951-1957г.*

като ВВМУ „Никола Й. Вапцаров“ е отговорност, както пред паметта на предците ни, така и пред нашите последователи. Гордеем се, че сме ваши последователи и че сме черпили и продължаваме да черпим от Вас знания и опит.

Желаем Ви добро здраве, много сили, енергия и успехи в благородната Ви мисия по съх-

раняване на традициите на Морско училище.

Честит празник!

20 юли 2017 г.
Варна

С уважение и признателност -
Випуск 2017 на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

60 ГОДИНИ ВИПУСК 1951 - 1957 ГОДИНА НА ВНВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“

(Вместо предговор)

Морско училище има повече от 140 випуска през 136 годишната си история. Училището са завършили десетки хиляди възпитаници.

Ние се гордеем с това, че Випуск 1951 - 1957 е един от тези випуски и ние сме част от десетките хиляди възпитаници на Морско училище.

Съдбата отреди на випуска и на нашето поколение да живеем и работим във времена на бурни обществено-политически промени в България и света, във времена на важни за човечеството открития и научни достижения, да живеем в две различни столетия и даже в две различни хилядолетия на човешката история.

*28 януари 1952 г. - част от ротата
в района на 8 Приморски полк*

Всички випуски имат нещо общо помежду си. Общото е преди всичко любовта към морето и морската професия, любовта към Морско училище и Родината. При това, тези понятия за нас не бяха лозунги, а изпълваха нашия живот и работа.

Но също така всеки випуск на училището има и свои характерни особености, специфични само за него.

Особеностите на нашия випуск главно са в резултат на стечение на обстоятелствата в началото на втората половина на ХХ век.

До 1947 г. в Морско училище се приемат само младежи,

завършили IX клас. През 1947 г. за първи път в историята на Морско училище се приемат младежи след завършено средно образование, които се включват към приетите две години по-рано и заедно се обучават още 3 или 4 години. Първата особеност на випуск 1951-1957 г. е, че той е последният в историята на Морско училище, чийто курсанти са приети след завършване на IX клас (по онова време те се наричаха кадети). В следващите випуски приемането на курсанти се извършва само след завършване на средно образование. Освен това през 1953 г. в Морско училище няма приемане на курсанти и затова към нашия випуск няма добавени курсанти след завършено средно образование.

Съученици от I-ва мъжка гимназия - Варна, вече кадети в 10-та рота на НВМУ. Първи ред отляво надясно: Пейчо Скулофанов, Стойчо Вълканов, Стефан Младенов; втори ред: Илия Анестиев, Христо Маринов, Георги Цветанов, Петър Енчев

В началото на февруари 1952 г. бе създадено Нахимовско училище, в което трябваше да се обучават деца от V до XI клас. При създаване на Нахимовско училище бяха приети деца от V до IX клас. Част от курсантите на нашия випуск (46 души) бяха командировани в Нахимовско училище (в X клас), като

след завършването му (завършено средно образование) през септември на 1953 г. се завърнаха в НВМУ и се присъединиха към останалата част от випуска.

Друга особеност на випуск 1951 - 1957 г. е, че нашият випуск е първият, получил дипломи за „инженер - корабоводител“ и „инженер - корабен механик“ при завършване на училището, след като НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ получи през 1956 г. статут на

висше морско инженерно училище - ВНВМУ.

За съжаление, през 6-те години на обучение във випуска ни имаше три съкращения. Първото, през 1954 г. - 60 курсанти бяха освободени, второто, през 1956 г. - 30 курсанти и при завършване на училището през 1957 г. - 11 души бяха произведени лейтенанти от запаса и освободени от военна служба. Или от приетите през 1951 г. повече от 150 кадети завършиха училището и започнаха служба като офицери от ВМС 51 човека. Всичко това не позволи да се сбъднат мечтите на много от постъпилите през 1951 г. съвипусници и оказва влияние на тяхната по-нататъшна съдба. По-голямата част от тях след освобождаване от Морско училище завършиха образование в граждански висши училища.

Обучението в Морско училище винаги е имало важна роля в живота на неговите възпитаници. Те са били горди, че се обучават в Морско училище и са имали високо самочувствие. Тяхното самочувствие се дължи главно на специфичните особености на

Първенецът на випуска лейт. инж. Иван Йотов произнася слово от името на випуска

Награждаване първенеца на випуска и отличниците лейт. инж Владимир Христакиев, лейт. инж. Петър Живков, лейт. инж Петър Димотикалиев и лейт. инж. Найден Куцаров

морската професия, на допира с морето по време на практика и задгранични плавания, на особения дух и среда в училището, характерни за всеки випуск.

Това напълно се отнася и за випуска, постъпил в Морско училище в средата на XX век.

Болшинството от съвипускниците при постъпването в училището бяха 16-17 годишни младежи от всички краища на България. Тежките условия на служба, обучение и живот в училището изиграха важна роля за формирането на личността и

Строя на випуска начело с командира на ротата кап. лейт. Пенчо Бумбалов

характера на всеки от нас. През шестте години на обучение в Морско училище между нас се изградиха приятелски отношения, които продължават и сега - 60 години след завършване на училището.

Шестдесет и двама, от постъпилите през 1951 г. младежи, ще запомнят през целия си живот датата 23 септември 1957 г., когато получиха лейтенантските си пагони и дипломите за висше инженерно образование от ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Традиция е съвипускниците от отделните випуски да се срещат по случай важни годишнини от завършване на училището и на празници на училището. Нашият випуск сме се срещали по случай 20-та, 30-та, 50-та и 55-та годишнина от завършването и по повод 30-та и 60-та годишнина от постъпването в училището. Випускът участва и в отбелязване годишнини от основаването на Морско училище - 75-та годишнина като курсанти, 100-та годишнина и 125-та годишнина. Освен това съвипускниците, които живеят във Варна, се срещаме всеки последен четвъртък на месеца. Подобни срещи имат и съвипускниците, живеещи

Мраморната дъска с имената на първенците на випуски на Морско училище. Дъската се намира във фоайето на главния вход на централната сграда на училището.

в София. За съжаление, от година на година намалява броят на тези които се срещаме и продължаваме да си спомняме за курсантските години, за нашите преподаватели и командира, за службата, работата и живота.

Поглеждайки назад във времето от 82-83 годишната ни възраст, може да кажем с гордо вдигнати глави, че всички съвипускници, и тези които не завършиха училището, служиха на Родината и се трудиха всеотдайно, че живяхме един достоен живот. Във випуска ни има офицери, заемали отговорни длъжности във ВМС и Българската армия, капитани и механици на кораби от гражданското корабоплаване, преподаватели и научни работници, общественици и изтъкнати дейци в стопанския и културния живот на страната.

Настоящият Алманах на Випуск 1951 - 1957 на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ е съставен на основата на информацията в web - сайта на випуска в Интернет и други публикации за випуска. Сайтът е създаден по случай 50 години от завършване на училището от випуска. Информацията в него е събрана главно от нашите съвипускници Ставри Георгиев и Владимир Богданов. Сайтът е разработен и се разширява, допълва и поддържа от съвипускника ни Иван Йотов.

Алманахът се издава по случай 60 години от завършването

от Випуск 1951- 1957 на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Материалите за Алманаха са събрани и подготвени за печат от Иван Йотов.

В алманаха има кратка информация за по-голямата част от съвипускниците. За някои тази информация не е най-актуалната. За тези, за които няма друга информация, освен имената им, като правило са напуснали още при първото съкращение през 1954 г. и по-рано.

За съжаление към момента на издаване на алманаха по не пълни данни повече от половината, постъпили през 1951 г. съвипускници, вече не са между нас. Нека настоящия алманах е още един спомен за нашите приятели от годините на обучението ни във ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и съвместната работа и приятелство през нашия живот.

Издаването на алманаха е знак на дълбока благодарност към всички наши командири и преподаватели, по-голямата част от които напуснаха този свят, но в сърцата ни са запазени светли спомени за всеки един от тях. На тях дължим израстването ни като хора и специалисти и това, което достигнахме в живота.

Алманахът е знак на благодарност към 136-годишната институция - нашето любимо Морско училище.

Съставител на алманаха

21 юни 2017 г., Варна

Кадетската 10-та рота

от кап. I ранг Ставри Г. Ставрев

Привет стари приятели мили
В сърцата си спомени свили
За дните в БМФ и флота
И нашата желязна 10-та рота
В августовските дни горещи
Спомени за първите ни среши
Юноши невръстни голобради
Оглеждахме жълтите сгради
Стъписани от команди вископарни
Заживяхме в старите казарми
Започна строевата подготовка
Истинската военна мущровка
Уморен, гладен, недоспал
Тук всичко е без жал
За всяка допуснатата грешка
Следва наказание забележка
Забравяш желанието, лични мнения
Слушаш само команди по отделения
Взвод, рота, батальон
Устава спазваш, военния закон
Така в нашата рота
Започна подготовката ни за БМФ и флота
Преодолявахме трудности, неволи
Физзарядката до кръста голи
По възраст бяхме малко различни
Но с дух и воля типични
Работници, матроси, отличници
Момчета в 10-ти клас ученици
Събра ни съдбата, времето
Романтиката, любовта към морето
Свърши новобранския период

Клетва дадохме пред родния флот
Откриха учебната година
В люта и снежна зима
Провеждахме на ук „Асен“ практика
Опознавахме небесната галактика
Кой ти беше видял
Лодки морски тип „Ял“
Четворка, шесторка, десеторка
Научихме се да правим приборка
Близо до тях до малкия док
Дали на „Хамидие“ урок
Стояха „Смели“, „Строги“ и „Храбри“
Увековечили флота с лаври
В лагерна полева обстановка
Водехме морска подготовка
Спяхме в мрачни землянки
Гребяхме на морските банки
Практикувахме на кораби бойни
Участвахме в паради стройни
Песента ехтеше до небето
„Чада сме ние на морето“
Сред нас никнеха таланти
Певци, поети, музиканти
Хор, скеч, танцов състав
Градохме колектив сплотен и здрав
Организма ни неукрепнал млад
Чувстваше умора, дори и глад
Всеки мислеше за бай Борис
Строг и покорно чист
Насъпи час за столовата
Усмихнат си показва главата
На шубера екстериор
Готвача бай Киркор
Бай Кольо с авторитет
Подготвяше меню специалитет

На чехите бъдещи капитани
Групата им добре се храни
Братята албанци са като нас
Ручат боб, зеле, праз
Последваха правителствени решения
И неочаквани съкращения
Напуснаха ни съвипускници достойни
Времена несигурни неспокойни
В ротата от сто и петдесет
Останаха едва шестдесет
Живота ни по разписание продължи
Шестата година доста ни тежи
Течаха сесии, зачоти, изпити
От дълг и отговорност пропити
Вземахме ги един след друг
С упоритост, воля и труд
Годините курсантски отлртяха
Държавните изпити отшумяха
В ръцете си лейтенанта държи
Диплом с номер едно до шестдесет и четири
Всеки тръгна по своя път
Създаде кариера, семеен кът
В този тържествен час
Поклон пред всички Вас
Уважаеми преподаватели, командири
Поклон пред напусналите този свят
Вечна и светла им памет.

февруари 2007 г.
Варна

*Авторът посвещава стихотворението на всички съви-
пускници от випуск 1951 - 1957 г. на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, по
сучай 50 години от завършване на училището.*

ПАМЕТНИК-ПОРТАЛ

На булеварда изправил ръст,
сред дим и прахоляк гъст,
стърчи на „8-ми Приморски полк“ Паметник-портал.
Днес той възкресява теб, историйо, със жал.

Полкът е участник от 1912 - 1918 г. във всички войни.
На бойните полета загиват 3565 офицери и воители,
5300 войници са ранени -
войните оставиха много домове осиротени.

Имената на загиналите са изписани на портала,
поклон и слава Вам, герои, слава!
Преди 65 години всеки от нас нов живот е заживял,
прекрасил полковия паметник-портал.

Във ВМУчилище приети,
като последен випуск кадети,
бяхме неукрепнали юноши млади,
попаднали в казарма, в район с огради.

Тук живота протича по уставен ред -
изпълняваш заповеди, указания - още незаклет.
Маршируват по асфалта роти, батальони,
млади лейтенанти с лъскави пагони.

И ние започнахме строева подготовка -
сглобяване на ротата, ежедневна маршировка.
Адаптацията към новия живот не е лека -
кой от нас е спал в помещение със 160 човека?

В него и Вапцаров е спал,
военната подготовка преживял.
Дойде тържественият клетвен ден -

случи се дъждовен, ветровит, студен.

Заклехме се във вяроност на Родина и Народ,
Ние, бъдещите комнадири от ВМ-флот.
С Вапцаровска вяра и дух живяхме,
войни верни на тебе, Българияйю, бяхме.

Посвещавам стиховете на Випуск 1951 г. по случай 65 години от постъпването във НВМУ - Варна

оз кап. I ранг Ставри Ставрев

август 2016 г., Варна

Кратка историческа справка за випуск 1951 - 1957 г.

Дворът на НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ на ул. “Ст. Караджа” във Варна в началото на август 1951 г. беше препълнен с юноши от цяла България, току-що завършили 9-ти клас.

*Кап. I ранг
Ангел Папазов*

Това бяха кандидатите за военно-гимназиалния отдел на училището. Предстоеше военно-медицинска комисия, а след успешното ѝ преминаване следваха приемните изпити по български език и математика.

Подборът по успех, здравно и физическо състояние завърши.

На 27 август 1951 г. бяха приети 146 души в 10-ти клас на НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ като млади кадети.

След полагане на военна клетва със заповед № 254 от 17 октомври 1951 г. на Началника на Народно военноморско училище кап. I ранг Ангел Папазов 146 кадети са зачислени в 10

рота.

Випуск 1951-1957 г. е последният в историята на Морско училище, курсантите на който са приети след завършване на IX клас.

В следващите випуски приемането на курсантите се извършва само след завършване на средно образо-

Порталът на 8 приморски полк. Випускът се помещаваше в района на полка от август 1951 г. до септември 1953 г.

вание.

Единичната подготовка се провеждаше в района на 8 Приморски полк. По това време там бяха настанени двете кадетски роти (9 и 10) и курсантите от първи курс на висшия отдел на училището (6, 7 и 8 роти).

Варна - сградата на ул. "Ст. Караджа", където се помещавало Морското училище от 1940 до 1954 г.

Обучението във военnogимназиалния отдел, до завършване на средното ни образование, продължи в сградите и района на 8 Приморски полк до лятото на 1953 г.

В началото на февруари 1952 г. бе създадено Нахимовско училище, в което трябваше да се обучават младежи (деца) от V до XI клас. При създаване на Нахимовско училище бяха приети деца от V до VIII клас.

Част от курсантите на нашия випуск (46 души) бяха командирвани в Нахимовско училище, като след звършването му през м. септември на 1953 г. се завърнаха в НВМУ и се присъединиха към останалата част от випуска.

Новите сгради на Народното военноморско училище "Н. Й. Вапцаров", в които е от есента на 1954 г.

През следващите 4 години обучението

на випуска продължава във висшия отдел на училището, като в началото на учебната 1953-54 г. бяхме разпределени в двете специалности - навигатори и механици.

Десета ротата през септември 1953 г. беше преместена от 8 Приморски полк в основната сграда на НВМУ на ул. „Ст. Караджа“. Учебни занятия освен в основната зграда на училището, се провеждаха и в сгради на съседната улица „П. Каравелов“, където преди е било Немското училище във Варна.

През септември 1954 г. училището се настани в специално построената за него сграда на ул. „В. Друмев“ № 73, където е и сега.

Нашата 10 рота беше настанена на половината от 3 етаж на западния корпус.

Източният и западният корпус бяха построени за живеене на курсантите, а централният - за администрацията и за класни стаи и лекционни зали.

Тук условията за живот и обучение бяха значително по-добри.

След завършване на учебните занятия и сдаване на изпитите след първи, втори и трети курс се провеждаше учебна практика на кораби от ВМС. След това следваше домашен отпуск и от

кап. I ранг *Методи
Мутафов*

септември продължаваха учебните занятия в училището.

След завършване на последния четвърти курс и сдаване на семестриалните и държавните изпити преди производството на випуска беше проведен стаж на офицерски длъжности на кораби от ВМС.

Стажът за механиците беше съкратен, тъй като се проведеха допълнителни учебни занятия и изпити по дисциплини от учебния план за получаване на висше инженерно образование.

Освен дисциплината „Политическа икономия“, която изучавахме допълнително и сдадохме изпит през учебната година, през лятото на 1957 г. механиците изучаваха и сдадоха изпити и по „Теория на машините и механизмите“ (преподавател кап. III ранг Цветан Папазов) и „Хидродинамика“ (преподавател ст. лейт. Емил Станчев).

Навигаторите, за да получат дипломи за „инженер корабово-

дител“ трябваше да сдадат изпит само по „Политическа икономика“.

От приетите 146 курсанти през 1951 г. завършват ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ през 1957 г. 62 души. Останалите не завършват по различни причини: болест, слаб успех и основно поради съкращения в армията, в това число и във Военноморските сили. Най-голямо беше съкращението през 1954 г.

От завършилите 62 души на 51 души (27 корабоводители и 24 механици) със Заповед на Министъра на народната отбрана от 23 септември 1957 г. е присвоено военно звание „инж. лейтенант“ и са назначени на длъжности във ВМС.

На 11 механици е присвоено военно звание „инж. лейтенант“ от запаса и са назначени на работа в БМФ.

Присвояването на първото офицерско звание – „инженер лейтенант“ - се извърши тържествено в района на училището на 23 септември 1957 г.

Началник на ВВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ при завършване на училището от випуск 1951 - 1957 г. беше кап. I ранг Методи Мутафов.

Випускът на последните кадети в Морско училище

10 август 1951 г. Дворът на НВМУ на ул. "Ст. Караджа" във Варна беше препълнен с юноши от цяла България, току-що завършили 9-ти клас.

Това бяха кандидатите за военно-гимназиалния отдел на училището. По загорелите им лица и скромното им облекло лежеше отпечатъкът на купонната система в страната.

Предстоеше военно-медицинска комисия, а след успешното преминаване следваха приемните изпити по български език и математика.

Подборът по успех и физическо състояние завърши. На 27 август 1951 г. бяха приети 157 души в 10-ти клас на училището като младши кадети и се сформира 10-та рота. Ние, кадетите, се чувствахме горди, защото бяхме настанени в спалното помещение, къ-

дето е спал патронът на училището, поетът Вапцаров. Това помещение се намираше в района на 8-ми пехотен полк.

Започна труден новобрански период и адаптация към воинския живот.

Голямото физическо натоварване, воинските поръдки и дисциплина, трудно се понасяха от нас – 16 – 17 годишните юноши. Освен това еднообразието на храната, приготвена от сушени картофи, зеле, лук, паприкаш и други продукти от складовете за неприкосновени запаси на войската, не можеха да възстановят умората и изтощението, стоварени върху крехките ни плещи. Благодарение на професионализма на известните във ВМС готвачи бай Борис и бай Колю, вкусно приготвената храна запълваше

празните ни стомаси. След тържественото откриване на учебната година започнаха занятията по класни отделения. Обстановката в класните стаи е невъзможно да се сравни с тази в сегашното морско училище. Студът и снегът през зимата влизаха през счупените прозорци и изгнила дограма, така че имавме постоянен контакт с природата. Облечени с шинели и с премръзнали пръсти, пишехме на намокрените тетрадки.

Задължителната вечерна самоподготовка, консултациите с преподавателите, системното усвояване на учебния материал, бяха гаранция за придобиване на трайни знания. Успоредно с учебния процес продължаваше и строевата подготовка за предстоящата клетва.

На 5 декември 1951 г. на кея пред ескадрения миноносец "Г. Димитров" положихме военна клетва. Радостта ни, че завърши новобранството, беше кратка, защото бяхме "удостоени" да носим гарнизонния караул на обектите на ВМС: "Туфла кула", "Сокол", "Транс петрол" и погребите до с. Каменар. Като най-млад випуск цели три години продължи носенето на този наряд.

Международната обстановка и реорганизациите в армията даваха отражение и върху развитието на Морско училище. В ротата се извършиха няколко съкращения и нейния състав намаля.

През 1952 г. беше създадено Нахимовското училище и на 2.02 същата година 46 души от нашата рота бяха преместени в него. Една от целите на преместването на кадетите от Морско училище, положили военна клетва, вероятно е била да се осигури охраната на сградата и района на Нахимовското училище.

Като най-старши нахимовци ние трябваше да бъдем пример за 12-13 годишните деца. Така ротата ни беше разделена за две години на две части. През септември 1953 г. отново се събрахме в една рота.

През септември 1954 г. 60 курсанти от ротата бяха съкратени като им беше призната военната служба и правото да продължат висшето си образование в гражданските ВУЗ-ове без приемни изпити. Мнозина използваша тази възможност, получиха висше образование и през различни периоди заемаха отговорни длъжности в административния, икономическия и обществен живот

на страната.

През 1956 г. беше извършено ново съкращение и 30 души от ротата напуснаха училището.

През септември 1957 г. завършихме успешно училището 62 души.

Ние бяхме първият випуск на вече ВНВМУ "Н. Й. Вапцаров", получил дипломи за висше инженерно образование, след като през 1956 г. училището получи статут на висше инженерно морско учебно заведение.

След завършването 11 механици преминаха в запаса и повечето от тях постъпиха на работа в БМФ. Останалите 51 офицери (27 корабоводители и 24 механици) бяха назначени като командири на

бойни части и взводни командири в различни поделения на ВМС, където започна морската им служба.

През годините всеки от тях измина своя път на развитие във ВМС. Двадесет и двама офицери завършиха Военноморската академия в Ленинград и различни академични курсове. Това определи тяхното място в управлението на ВМС.

Известни във ВМС са нашите съвипускници, заели отговорни длъжности като:

- капитан I ранг Христатиев – командир на 10 бригада ТКА;
- капитан I ранг Станоев – началник управление в ГЩ;
- капитан I ранг Димотикалиев – началник бойна подготовка на ВМС;
- капитан I ранг Антонов – началник "Въоръжение и техника" тил ВМС;
- капитан I ранг Куцаров – началник РТС ВМС и помощник-началник щаб на ВМС;

- капитан I ранг Стойчев – командир на 60 ДТЩ, а по-късно работил в ГЩ на БА.

Десет офицери след завършване на курсове по радиолокация израстнаха като добри специалисти в управлението и ремонта на радиотехническите средства, като капитан II ранг Л. Шишков, капитан I ранг Ст. Куцаров, кап. II ранг Гр. Стоянов, кап. II ранг Костадинов.

След преминаване на служба през БЧ-5 на различни кораби част от офицерите механици, продължиха кариерата си в КРЗ “Флотски арсенал” и ремонтна база Бургас. Повече от 20 години те осигуряваха планирането, кораборемонта и новото строителство на бреговата и корабна материална част. Заемаха отговорни длъжности следните наши съвипускници:

- капитан I ранг Г. Димитров – зам.-директор на КРЗ “Флотски арсенал”;

- капитан I ранг Бангиев – началник “Планово диспечерски отдел”;

- капитан I ранг Москов – началник ОТК;

- капитан I ранг Андонов – началник цех № 2;

- капитан II ранг Мовсезов – началник на група по подготовка на технологични ремонтни ведомости;

- капитан I ранг Кулев – началник ремонтна база ВМБ Бургас;

- капитан I ранг Ставрев – началник техническо отделение – ВМБ Бургас.

Друга част от офицерския състав се включи в учебно-възпитателния процес във ВВМУ:

- капитан I ранг Йотов – основател на катедра “Информатика”, началник Учебен отдел и заместник-началник по учебната и научна част на ВВМУ;

- капитан I ранг Живков – началник катедра “Информатика”;

- капитан I ранг Апостолов – заместник-началник катедра “Радиолокация”;

- капитан I ранг Богданов – преподавател и старши методист в учебния отдел;

- капитан I ранг Иванов – командир на батальон.

Подготовката, получена в училището, помогна за успешното продължаване и завършване на висше образование на напусналите поради съкращенията в армията или някакви други причини наши съвипускници. Те, както и освободените от армията, след завършване на училището или след няколко години служба във ВМС, заеха отговорни длъжности в научния и административно-управленчески апарат на страната.

Типичен пример в това отношение е Варна. Имаше периоди, когато основните длъжности в тази насока се заемаха от наши съвипускници като: Димитър Попов, Георги Кунчев, Петър Енчев, Мино Йотов, Стефан Младенов, Марин Цонев, Стойчо Вълканов, Никола Димитров и други. Някои като Петър Парашиков, Милчо Милев заеха местата на експерти в различни министерства. Друга част продължиха в БМФ като достигнаха степен капитан далечно плаване – 5 човека и степен главен механик – 10 души.

Независимо от трудностите и лишенията през юношеската ни възраст и последвалата нелека морска служба ние с носталгия си спомняме за най-хубавите ни млади години във флотския колектив. Когато и да се съберем, песните “Чеда сме ние на морето”, “Стихия морска ни призва” екват спонтанно, спомените минават като филмова лента за шестгодишното ни обучение във ВВМУ, за участието ни в парадите и националните празници, за трудните гребно-ветроходни походи до р. Ропотамо, за лагерния живот на “Сокол”, за тежките раздели с приятелите при съкращенията.

В тези дни на честване 125-та годишнина от основаването на Морското училище ние отдаваме нашата голяма почит и благодарност на всички командири и преподаватели, допринесли за нашето изграждане като офицери и граждани, изпълнили достойно своята клетва пред Родината.

оз кап. I ранг от резерва Ставри Г. Ставрев

май 2006 г.

НАШИТЕ НЕЗАБРАВИМИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ

Далеч, много далеч остана във времето 1951 год., когато за пръв път прекрачихме портала на Морското училище. Петдесет години минаха от 1957 г. когато вече възмъжалите момчета напуснаха завинаги класните стаи, кабинети и спални помещения с дипломи в ръка - първият випуск инженер-корабоводители и инженер - корабен механик.

Шестте години отлетяха, облечени в много спомени.

Всеки ден трупахме знания и опит, готвехме се за бъдещи командири и механици, кадри за ВМФ и БМФ.

Основен принос за теоретичната ни и практическа подготовка имат нашите

преподаватели. Тези, които с всеотдайност, грижа и педагогически умения провеждаха учебния процес на високо ниво. Те бяха личности с морал, квалификация и любов към предмета на преподаване. Чувстваха се отговорни дори и за нашата самоподготовка. Освен консултациите, които провеждаха, често вечер идваха в класните стаи, за да обяснят някои въпроси.

Математиката в училището се издигаше в култ, като необходимост за усвояване на различните дисциплини. Това почувствахме още в първите

Кап. III ранг Борис Илиев влиза в класната стая на кл. отд. 321

*Капитан Христо
Грамчев*

Станчо Казаков

дни на новобранството, когато младият преподавател Желев в голямата столова ни опресняваше знанията по математика и геометрия. Във всички преподаватели се чувстваше стремеж и желание да предадат своите знания и опит.

Един от тях беше кап. III ранг Борис Илиев, преподавател по парни котли и турбини. Първият механик на ЕМ „Желязников“, офицер в техническия отдел на ВМФ, създаде „Правилника за видовете ППП, корабни и докови ремонти“.

Неговите лекции бяха наситени с много практически примери от експлоатацията на корабите на ВМФ. Даваше ни много съвети за бъдещата ни работа и живота, които отсъстваха от учебниците. Ето някои от тях:

1. Обучавай и уважавай матроса, учи се от него. На море сте равни.

2. При встъпване в длъжност, приеми материалната част, ЗИП, аварийен материал и документацията по опис с протокол и комисия, назначена за целта.

Ст. лейт. Емил Станчев

3. Ведомостите за ремонт да отразяват планирания ремонт и необходимостта от ремонт - отразяващ фактическото състояние на материалната част.

4. Контрол на съдовете под налягане, за тяхното поредно осви-

*Кап. III ранг
Цветан Папазов*

Сара Бони-Капонова

детелстване.

5. Материалната част от ремонт се приема без компромиси и технически отстъпления.

6. Корабната материална част да се изучава на място, тръбопроводите чрез лазене и опипване, а не в каютата.

Горепосочените съвети имаха практическо значение, както в първите ни дни като млади механици, така и следващите години на мнозина от нас, които планираха, организираха кораборемонта и осигуряваха неговото срочно и качествено изпълнение.

Подготовката ни по ДВГ, като основна дисциплина водеше кап. III ранг Алексиев. Издаденият от него учебникът „Корабни двигатели с вътрешно горене“ изигра важна роля не само за нашата теоретична и практическа подготовка, но учебника стана основно помагало за подготовката на командирите на БЧ-5 от ВМФ, на механиците и мотористи от БМФ.

Неговото издаване съвпадна с периода на превъоръжаване на ВМС с кораби, чиито главни и спомагателни двигатели бяха дизелови тип ЗД, ЗДб, 7Дб и други западни марки. Завинаги излязаха от експлоатация бензиновите двигатели след бракуването на корабите „Люрсен“ и ОД, бронекатери.

Корабите БТЩ, РТЩ, БО, ДК, РКА с дизелови корабни силови установки и бреговете поделения като РТП, бреговете батареи и други съоръжения изискваха солидна подготовка за техническата експлоатация и видове ремонти. Тези знания и опит получихме от кап. III ранг Алексиев.

В старото Морско училище на ул. „Ст. Караджа“ често вечер слушахме нежните звуци на цигулка. По-късно разбрахме че тези мелодии идваха от цигулката на бъдещия преподавател по Електротехника и електрооборудване на кораба ст. лейт. Хлебаров. Неговите лекции се отличаваха с академичен стил и подход при изложение на материала. Висшата математика беше основа за доказване на формули и обяснение на различни процеси. Това беше прелом в нашето математическо мислене, приложено при разбиране и усвояване на различните процеси в разделите електротехника. Това беше наложително, тъй като учебните програми на обучение съответстваха на висшето образование.

Практическото обучение и онагледяване на дадени процеси се водеше в кабинета, за чието оборудване с измерителни прибори, действащи макети, чертежи имаше големи заслуги ст.лейт. Хлебаров. Беше взискателен към себе си и често ни изнасяше лекции по естетика.

Един от неповторимите със своята скромност и изключителен ум, всестранна теоретична техническа и математическа подготовка си остана кап. лейт. Цветан Папазов, преподавател по Теоретична механика и по Теория на машините и маханите. Той никога не търсеше сборници за задачи, а сам си ги съчиняваше. Своите задълбочени знания прилагаше в научна и рационализаторска дейност, която му костваше много безсънни нощи. Известно е че хидроакустичният буй е негово дело.

Макар и за кратко време, кап. III ранг Григоров ни изнася лекции по Електротехника и ДВГ. Въпреки разновидността на тези две дисциплини, материалът се поднасяше разбираемо, компетентно и професионално.

Първите лекции като преподаватели изнесоха пред нас възпитаниците на така наречения студентски випуск - ст. лейт. Емил Станчев - по Хидродинамика, Съпротивление на материалите и Термодинамика, ст. лейт. Янков – по Теоретични основи на топлотехниката и по Парни котли и парни турбини, ст. лейт. Кемедчиев – по Технология на металите и практика в учебната работилница. Амбициозни, трудолюбиви и ентузиаризирани още от първите дни те показаха че тяхното място и поприще като преподаватели не е случайно. Те бяха първите, които се заеха да запълнят просторните празни кабинети с макети, разрези на помпи, чертежи, които да онагледят учебния процес. Използвайки практическите занятия в учебната работилница и квалификацията на отделни курсанти те успешно изпълниха своите задачи и намерения.

Кап. III ранг Грамчев – началник на катедра „Висша математика“ беше преподавателят по висша математика, който ни даде основа за по-нататъшното усвояване на различни дисциплини във висшия курс, също и гаранция за успешно завършване на академии и други висши учебни заведения от наши съвипускници.

Неговата непринуденост и вечна усмивка и незабравимата фраза „Я внимавай“, изречена, за да акцентира вниманието за някои теореми, формули и да заостри вниманието на разсеяни или позадрямали курсанти.

Подготовката ни по Физика, както в гимназиалния, така и във висшия курс води орк. Казаков. Обичан от всички с веселия си характер, с измислени от него примери той онагледяваше преподавания материал. Ясно, точно и разбрано ни въвеждаше в науката Физика.

Макар и кратко време м-р Лефтеров – преподавател по Машинни елементи и Съпротивление на материалите остави трайни следи в нашата подготовка. Неговата яснота и разбираемост на лекциите са характерни за човек, който владее до съвършенство материала. Чертежите на дъската можеха да се сравнят само с тези на кап.1 р. Койчо Георгиев.

*Кап. I ранг
Койчо Георгиев*

*Кап. I ранг
Георги Пецов*

В порядъка на спомени никога не ще забравим първата ни преподавателка по английски език – Сара Бони - Капонова. Първите си стъпки като преподавател започна с нас - курсантите от 10 клас на гимназиалния курс. Отношенията ни преподавател-курсант имаха непринудени човешки измерения. Усмивната, често необичащо закачлива, тя създаваше приятна обстановка в часовете по английски език, които минаваха неусетно.

Тя е инициаторката, която наложи всички профили/специалности/ да изучават английски език.

Немският и турският езици отпаднаха от програмите.

Преподавателите от ВВМУ имаха уважение не само от нас – техните възпитаници, но тяхната слава се разнасяше сред обществеността на Варна и различните учебни заведения. Такива бяха имената на преподавателите: кап. II ранг Попов

по история, Минев по български език, братя Стоянови по математика, Стоянов от Нахимовското училище, кап. I ранг Пецов по Метеорология и др. А някогашните м-р Лефтеров и ст. лейт. Станчев достигнаха професорско звание и редица години бяха избирани като ректори на ВМЕИ Варна. Заедно с нашите командири те ни дадоха не само знания, но и възпитаха у нас качества, като: организираност, твърдост, воля, ученолюбие, самоконтрол и други качества, необходими за бъдещата ни реализация в живота.

Успешната ни реализация в различните направления ние дължим на подготовката, получена в училището от нашите преподаватели, за което им благодарим. Отнасяме се с дълбоко уважение и почит към тяхния труд.

В тези тържествени дни по случай 50 годишния юбилей от завършване на випуск 1951/1957 г. на ВВМУ, първият випуск получил квалификация инженер, ние си спомняме за всички тях и никога не ще ги забравим.

Оз кап. I ранг от резерва Ставри Г. Ставрев

март 2007 г.

Допълнение от Иван Йотов:

1. По разбирами причини спомените на Ставри Г. Ставрев основно са за преподавателите на класните отделения от специалността „Корабен механик“ , по която той се е обучавал в училището.

2. На преподавателите, споменати в публикацията, Койчо Георгиев, Георги Пецов, Цветан Папазов, Христо Грамчев и Емил Станчев са поставени барелефи в Алеята на преподавателя от Морско училище, изградена през 2006 г. по случай 125 г. на Морско училище.

3. Един от любимите и незабравими преподаватели Борис Илиев (випуск 1935 - 1941 г.) е автор на текста на марша на Морско училище „Чеда сме ние на морето“

май 2007 г.

Нашите командири

През лятото на далечната 1951 г. много от нас, младите кадети, приети в НВМУ "Н. Й. Вапцаров", за първи път виждаха морето и морски офицери.

Всеки преживяваше посвоему тази коренна промяна в средата, в която попаднахме.

Особено силно впечатление ни направи началникът на училището кап. I ранг Ангел Папазов. Стройната му фигура, безупречната му униформа и ведрото му лице будеха възхищение.

Особено благородство излъчваше инспекторът на класовете (зам.-началник по учебната част) кап. II ранг Анатоли Златарев.

По-близо до нас бяха и по-често се срещяхме с командирите от батальона и особено от ротата.

Нашата 10-та рота и кдетите, приети през 1950 г. (9 рота), образуваха кадетския батальон. Командир на батальона беше кап. лейт. Главанов.

Изминаха много години от първата ни среща с него и времето, когато беше командир на батальона ни, но и днес като споменем името му, още чуваме артистичния му глас, неговите характерни команди и поздрави: "Слушай моята команда – Батальон мирно", "Здравейте рота, отличник в моя батальон"

Курсанти от ротата с офицери от Училището - отляво надясно: ст. лейт. Васил Илиев (Гайчи), ком. на взвод в ротата, кап. лейт. Георги Антонов, офицер в Учебния отдел, кап. II ранг Петър Георгиев, нач. на политотдела на училището и кап. III ранг Георги Георгиев (Гошо мотора), командир на батальона

(за 9-та рота) , "Здравейте рота, първенец в моя батальон" (за 10-та рота)...

Запомнили сме го като строг, но справедлив офицер, с богат опит в обучението и възпитанието, а също така като човек с разностранни интереси.

Командирът на ротата кап. лейт. Пенчо Бумбалов с курсанти от ротата

Той притежаваше артистични способности и музикална култура.

Владееше до съвършенство акордеона, китарата и тамбурата.

Първият ни ротен командир, който предполагам

помним всички, беше ст. лейт. Никола Николов (Замбо).

Висок, строен с характерна за него походка, загадъчно усмихнат, с чувство за хумор, доброжелателен към всеки, грижлив офицер.

С откриване на Нахимовското училище през февруари 1952 г. той беше назначен за комендант и с тези от нас, които бяхме преместени там от 10 рота, продължи да поддържа добри отношения и се грижеше за нас.

Ст. лейт. Николов рано напусна ВМФ, но продължи да работи в МВР – в родния си град Бургас. След пенсионирането си като директор в танкерния флот – Бургас, някои от бившите кадети от 10-та имаха много неочаквани и приятни срещи с него.

След ст. лейт. Николов, командири на ротата ни през периода на обучението във Военно-гимназиалния отдел бяха ст. лейт. Дочев и ст. лейт. Стоев.

Спомените ни за тях са свързани с участието на 10-та рота на военните паради в София и участието на ротата в Държавната спартакиада през лятото на 1953 г.

С продължаване на обучението ни във висшия отдел на учи-

лицето вече като курсанти командири на ротата ни последователно бяха ст. лейт. Методи Трифонов и ст. лейт. Атанас Насков. При завършване на училището командир на 10-та рота беше ст. лейт. Пенчо Бумбалов.

Ст. лейт. Трифонов беше изявен спортист – лекоатлет. Това даваше своето отражение и на нашето отношение към физическата подготовка. По-късно той се реализира като водолаз и командир на водолазната група във ВМБ Варна.

Службата на ст. лейт. Насков премина само в Морско училище – командир на рота, командир на батальон, зам.-началник на учебния отдел по планирането.

Той допринесе много за придобиване от нас на строеви навици. Впечатляваща беше неговата стойка и строева култура. Строг и добронамерен към подчинените. Акуратен, коректен и с висока работоспособност, като зам.-началник на учебния отдел.

След пенсионирането си продължи да работи в БМФ и дълги години плава на един и същи кораб с нашия съвипусник Коста Атанасов Костов (Кесо), завършил по-късно училището поради съкращенията през 1954 г.

Голяма роля за нашето възпитание и израстване като бъдещи офицери имат нашите взводни командири: ст. лейт. Васил Апостолов (Гайчи), ст. лейт. Лазар Колев и много други офицери, които бяха в ротата ни от 1951 до 1957 г.

Те бяха най-близо до нас. Те заедно с нас участваха в честите бойни тревоги, в обучението ни по морските дисциплини, в гребно-ветроходните походи, ръководеха корабната учебна практика, те организираха ежедневната служба и живота ни в училището.

*Кап. лейтенант
Атанас Насков,
командир на ротата*

**оз кап . I ранг от резерва
Ставри Георгиев Ставрев**

50 години от випуска на последните кадети в Морско училище 1951 - 1957 г.

На 21 и 22 септември се проведе среща по случай 50 г. от завършване на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ от випуск 1951 - 1957 г.

В срещата участваха 43 наши съвипускници от Русе, Ловеч, Пловдив, София и Варна. Някои от тях бяха със съпругите си.

Независимо от дъждовното време в сутрешните часове на 21 септември 2007 г., пред входа на ВВМУ се прегръщаха стари приятели и другари от далечната 1951 г. В срещата участваха както завършили училището, така и незавършили поради съкращенията в Българската армия в началото на 50-те години на 20 век.

След полагане на цветя пред паметника на патрона на ВВМУ и разглеждане Алеята на преподавателя от Морско училище срещата продължи в планетариума на училището.

Председателят на организационния комитет Коста Борисов откри официалната част с приветствие към всички съвипускници.

Почетена беше паметта на напусналите този свят наши съвипускници.

След това бяха прочетени поздравителни адреси по повод юбилея на випуска от Командващия ВМС вицеадмирал Минко Кавалджиев, от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и от Управителния съвет на Асоциацията на възпитаниците на Морско училище.

Участниците в срещата бяха поздравени от зам.-началника на ВВМУ кап. I ранг Мартен Лъсков, който разказа за състоянието, проблемите и перспективите за развитие на Морско училище.

С голям интерес беше посрещната мултимедийната презентация, специално подготвена от съвипускника ни Иван Йотов. Богатия, снимков материал проследява историята на випуска, най-вече по време на шестгодишното обучение в Морско училище и срещите ни след 1957 г.

На всички беше подарен компакт диск със сайта на випу-

ска в Интернет, с материалите от Бюлетина на Асоциацията на възпитаниците от Морско училище, посветени на юбилея, с показаната презентация и други материали от историята на випуска и Морско училище.

Участниците в срещата се запознаха с някои от тренажорите на ВВМУ.

След обед срещата продължи в курорта „Св. Св. Константи и Елена“ и в хотел „Адмирал“ на Военно-почивния комплекс.

Официалната вечеря продължи до късно вечерта с много песни и веселие.

След прощалните снимки пред входа на хотела настъпи раздялата до следващата среща след 5 години през 2012 г.

Випуск 1957 г. на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ След половин век среща във флотската Алма матер

Половин век след завършването на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ випуск 1957 г. отново се събра във флотската Алма матер. Това е последният випуск в историята на Морското училище, приет след завършване на 5-и гимназиален клас (по сегашната организация на образованието - 9-и клас). Приети са 146 души. Първите 2 години са кадети във военnogимназиалния отдел, след което 4 години са курсанти във висшия отдел на училището. Това е и първият випуск на училището, получил дипломи за висше инженерно образование - през юли 1956 г. на ВВМУ е признат статут на висше инженерно морско училище. Това е и един от „най-обезкървяваните“ випуски: през 1954 г. в рамките на съкращенията в Българската армия са съкратени 60 души, а през 1956 г. - още 30. През 1957 г. завършват 62-ма души, които продължават службата си във ВМС и в Параходство БМФ.

Възпитаниците на випуска се изявяват както във военния, така и в търговския флот. Заемат отговорни длъжности в ГЩ на БА и в Щаба на ВМС, в ръководството на военния кораборемонт, петима стават капитани далечно плаване, а десетима - механици неограничена мощност. Имат и двама доценти - преподаватели във ВВМУ, единият от които - Иван Йотов, е доктор хонорис кауза на училището. Сред най-изявените представители на випуска е главният механик в Параходство БМФ инж. Иван Георгиев (Зъбата) - известен художник-маринист. Той има повече от 25 самостоятелни изложби в България, Полша, Германия, Австрия, Холандия и др. Зъбата е първият главен механик на учебния ветроход „Калиакра“, а неговият диплом за „инженер-корабен механик“ е с номер 1 в анализите на Морското училище. Иван Георгиев (Зъбата) е и почетен гражданин на Варна.

Випускът е дал и други дейци на родната култура. Член на Съюза на българските писатели е Тодор Велчев - Тато. Написал

Снимка преди раздялата на 22 септември 2007 г. пред входа на хотел „Адмирал“ на Военно-почивния комплекс в курорта Св. Св. Константи и Елена.

е повече от 350 разказа. Издал е 12 книги. Носител е на Голямата литературна награда „Варна“, на литературната награда „Хайтов“ (2005 г.) и др. Той е един от първите каскадьори в България и основател на културизма в нашата страна. С ярки литературни изяви е поетът Емил Розин. Малцина знаят, че това е псевдонимът на моряка Петър Бостанджиев, постъпил в Морското училище през 1951 г. По негови стихове са написани песни, изпълнявани от известни наши певци: Мая Нешкова, Веселин Маринов, Михаил Белчев, Мустафа Чаушев, Христо Кидиков и Богдана Крадочева.

Атанас Панайотов

Публикация за срещата на випуска във вестник „Българска армия“ бр.16700 от 3.10.2007 г.

Информация за срещата по случай 55 години от завършването на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ от Випуск 1951 - 1957 г.

На 19 октомври 2012 г. част от бившите кадети и курсанти от випуска се събраха във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Поднесен беше букет цветя пред паметника на патрона на Морско училище Никола Вапцаров.

Ще припомним, че през 1953 г. част от съвипускниците ни участваха в заснемането на филма за Вапцаров „Песен за човека“.

С интерес беше разгледана аляята на преподавателя от Морско училище, в която са барелефите на много от нашите преподаватели. Това беше повод да си спомним с благодарност и преклонение за тях.

Посетено беше помещението, в което премина първата нощ при преместването ни в новопостроената сграда на ВНВМУ през есента на 1954 г. Сега това помещение е една модерна лекционна зала.

С интерес беше разгледан един от модерните тренажори за обучение на курсантите и студентите. Направени бяха много снимки при посещението в нашата Алма матер.

Срещата продължи с обяд, на който бяха споделени много спомени от Морското училище и годините до днес.

Почетена беше паметта на съвипускниците ни, които вече не са между нас. За съжаление от 62 завършили училището 29 напуснаха този свят.

На срещата присъстваха 18 съвипускници.

19 октомври 2012 г.

55 ГОДИНИ ОТ ЗАВЪРШВАНЕТО НА НВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“ ОТ ВИПУСК 1951-1957 г.

(Текстът е публикуван на сайта на „Морски вестник“
в рубриката „Новини“, 23 септември 2012 г.)

На 23 септември 1957 г. в двора на Морското училище, на мястото, където сега са Учебната работилница и последният построен жилищен блок за школниците, се проведе ритуалът по присвояването на първото офицерско звание („инженер-лейтенант“) на курсантите от випуск 1951- 1957 г.

От приетите през 1951 г. 146 младежи (след завършен IX клас) в НВМУ „Н. Й. Вапцаров“, през 1957 г. завършиха 62 курсанти. Останалите не завършват по различни причини: болест, слаб успех и главно поради съкращения в армията през периода на нашето обучение. Най-голямо беше съкращението през 1954 г. - 60 човека, през 1956 г. - 30 човека. През годините 1951 - 1953 към ротата бяха приети още десетина човека.

От завършилите 62 курсанта на 51 (27 корабоводители и 24 механици) със заповед на министъра на народната отбрана от 23 септември 1957 г. е присвоено военно звание „инж.-лейтенант“ и са назначени на длъжности във ВМС. На 11 механици курсанта е присвоено военно звание „инж.-лейтенант“ от запаса и са назначени на работа в Параходство БМФ. Както се вижда от посочените числа, съдбата на випуска е доста сложна. Не съм правил проучване на другите випуски от този период, но мисля, че процентът на освободените от приетите е най-висок.

Всички приети през 1951 г. 15-, 16- и 17-годишни младежи, след полагане на военна клетва, със заповед № 254 от 17 октомври 1951 г. на началника на НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ кап. I ранг Ангел Папазов бяха зачислени като „кадети“ в 10-а рота на Военногимназиалния отдел на училището. Това е последният випуск на училището на приети след завършен IX клас.

Сигурно е необходимо да поясня, че през дълъг период от

време до 1947 г. в училището са приемани само младежи след завършен IX клас. Те са учили 2 години за завършване на гимназиално образование и са били на военен режим. Полагали са военна клетва в началото на първата година, след завършване на начална военна подготовка (новобрански период). След това обучението е продължавало по различен начин и с различна продължителност. През 1947 г. започват да се приемат и младежи със завършено средно образование. Трябва да се отбележи, че през 1953 г. в Морско училище няма приет випуск и затова през 1957 г. завършва училището само нашият випуск. След това отклонение нека продължи с кратката история на випуска.

Обучението във Военногимназиалния отдел, до завършване на средното ни образование, продължи в сградите и района на 8-и Приморски полк до лятото на 1953 г. В началото на февруари 1952 г. бе създадено Нахимовското училище, в което трябваше да се обучават младежи (деца) от V до XI клас. При създаването на Нахимовското училище бяха приети деца от V до VIII клас. Част от курсантите на нашия випуск (46 души) бяха командирани в Нахимовско училище, като след завършването му през м. септември на 1953 г. се завърнаха в НВМУ и се присъединиха към останалата част от випуска.

През следващите 4 години обучението на випуска продължава във висшия отдел на училището, като в началото на учебната 1953-54 г. бяхме разпределени в двете специалности - навигатори и механици. Десета ротата през септември 1953 г. беше преместена от 8-и Приморски полк в основната сграда на НВМУ на ул. „Ст. Караджа“. Учебни занятия, освен в основната сграда на училището, се провеждаха и в сгради на съседната улица „П. Каравелов“, където преди е било Немското училище във Варна. (От 1922 до 1934 г. Морското училище е разположено в района на 8-и Приморски полк, от 1934 до 1940 г. е в Созопол, от 1940 до 1954 г. в сградата на ул. „Стефан Караджа“, като част от курсантите до 1953 г. са в района на 8-и Приморски полк). През септември 1954 г. училището се настани в специално построения за него сграда на ул. „В. Друмев“ № 73. Нашата 10-а рота беше настанена на половината от последния 3 етаж на западния корпус.

Източният и западният корпус бяха построени за живеене на курсантите, а централният - за администрацията и за класни стаи и лекционни зали. През 60-те години на миналия век трите корпуса са надстроени с още един етаж.

След завършване на учебните занятия и сдаване на изпитите след първи, втори и трети курс, се провеждаше учебна практика на кораби от ВМС. След това следваше домашен отпуск и от септември продължаваха учебните занятия в училището. След сдаване на семестриалните изпити за втория семестър на четвърти курс и държавните изпити, преди производството на випуска беше проведен стаж на офицерски длъжности на кораби от ВМС.

Стажът за механиците беше съкратен, тъй като се проведеха допълнителни учебни занятия и изпити по дисциплини от учебния план за получаване на висше инженерно образование. Випускът е първият, получил дипломи при завършване на училището за висше инженерно образование. Освен дисциплината „Политическа икономия“, която изучавахме допълнително и сдадохме изпит през учебната година, през лятото на 1957 г. механиците изучаваха и сдадоха изпити и по „Теория на машините и механизмите“ (преподавател кап. III ранг Цветан Папазов) и „Хидродинамика“ (преподавател ст. лейт. Емил Станчев). Навигаторите, за да получат дипломи за „инженер-корабоводител“, трябваше да сдадат изпит само по „Политическа икономия“. При завършване на училището началник беше кап. I ранг Методи Мутафов.

През изминалите 55 години всеки от нашият випуск (в това число и незавършилите) измина различен път на развитие, имаше своите успехи и неудачи, всеки имаше различна съдба. За съжаление не малко от випуска напуснаха нашия строй, но ние ги помним и почитаме.

При нашите многобройни срещи и поводи, като днешния, ние отдаваме своята почит, уважение и благодарност към нашите преподаватели, командири и началници, към институцията Морско училище.

**Капитан I ранг о.р., доцент, доктор Иван ЙОТОВ,
Доктор хонорис кауза на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“**

23 септември 2012 г. Варна

Шестдесет години от постъпване на випуска във ВНВМУ “Н. Й. Вапцаров”

На 23 септември 2011 г. се проведе среща на постъпили-те през 1951 г. 153 кадети във ВНВМУ “Н. Й. Вапцаров”.

На това важно събитие в живота на всеки от нас беше посветена срещата на съвипускниците, главно от Варна. В срещата участваха 23 души, от които 13 със съпругите си. Присъства и съпругата на Иван Георгиев Андонов - Нели Адонова. По различни причини не можаха да присъстват съвипускници от София и други градове. Присъства един от двамата живи съвипускници от Бургас – Жеко Кьосев.

Датата на срещата (23 септември) съвпада с датата на присвояване на първото офицерско звание на завършилите 62 души от випуска преди 54 години на 23 септември 1957 г.

Срещата започна с поднасяне на цветя пред паметника на Никола Вапцаров в двора на Морско училище и кратко слово на председателя на организационния комитет ор кап. I ранг Коста Борисов. Почетена беше паметта на починалите наши съвипускници – повече от 60 човека. След това участниците в срещата разгледаха кабинетите и тренажорите на катедра “Корабни силови уредби”.

В една от залите на катедрата беше показана презентация, разработена от ор кап. I ранг доцент Иван Йотов, проследяваща годините на обучение в училището и срещите на випуска след завършване на училището до наши дни. Презентацията предизвика спомени от годините на обучение в Морско училище и вълнение от преживяното през годините. Съвипускници, живеещи във Варна, се срещат всеки последен четвъртък на месеца.

Особено вълнуваща беше срещата ни с нашия съвипускник ор кап. I ранг Ставри Георгиев Ставрев, който от 15 години е в инвалидна количка след нещастен случай. За неговата воля за живот и високия му дух говори фактът, че в навечерието на срещата той издаде книгата “Повторно из-

живяно (спомени за хората, събития, история)”, посветена на Юбилея, която подари на всеки от присъстващите в срещата.

След това срещата продължи в бившия стол на ВВМУ “Акациите”, а сега е ресторант “Старо село”.

23 септември 2011 г.

Агоп Михран Агопян

Роден на 3 ноември 1934 г.
във Варна
Починал

Професионално развитие:
- механик на различни кораби в БМФ;
- от 1974 г. главен механик;
- началник на отдел в БМФ

Бисер Иванов Райков

Роден на 6 декември 1934 г.
във Варна
Починал

Професионално развитие:
- 1957 г. - механик на кораби в БМФ;
- 1963 г. - главен инженер в „Градски транспорт“ - Варна;
- 1967 г. - Механик в „Портови флот“ - Варна.

Васил Петров Апостолов

Роден на 26 юли 1935 г.
в с. Кракра, Провадийско.

Професионално развитие:

- Специалист по РТС в брегови батареи;
- Заместник-началник на Радиотехническият участък в Бургас;
- Технолог в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Преподавател в катедра „Радиолокация“ във ВВМУ;
- Заместник-началник на катедра „Радиолокация“.

Капитан I ранг от резерва.

Владимир Иванов Богданов

Роден на 10 октомври 1934 г.
в Пловдив.

Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград - СССР;
- Завършил задочно второ висше образование по спец. „Радиолокация“.

Професионално развитие:

- Командир на взвод за радиотехническо противодействие;
- Преподавател в катедра „Радиолокация“ във ВВМУ;
- Методист в Учебния отдел на ВВМУ.

Капитан I ранг от резерва.
Починал на 17 юли 2014 г.

Владимир Петров Христакиев

Роден на 2 декември 1935 г.
в София

Починал на 25 януари
2013 г.

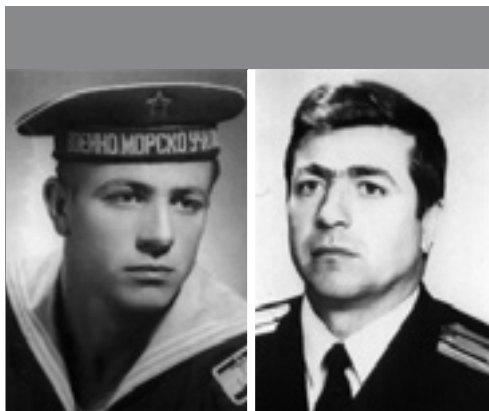
Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград, СССР.

Професионално развитие:

- Командир на торпеден катер (ТКА);
- Командир на дивизион ТКА;
- Началник щаб на Ракетно-торпедна бригада - Созопол;
- Командир на Ракетно-торпедна бригада - Созопол;
- Зам.-началник на управление в ГЩ на БА.

Капитан I ранг от запаса.

Велико Георгиев Стойчев

Роден на 3 март 1935 г.
в с. Твърдица, Бургаско.

Професионално развитие:

- 1957 - 1964 г. - Командир на БЧ на РТЩ във ВМБ - Бургас;
- 1964 - 1968 г. - Помощник-командир на БТЩ във ВМБ - Бургас;
- 1969 - 1972 г. - Командир на БТЩ във ВМБ - Бургас;
- 1972 - 1974 г. - Дивизионен миньор - БМБ Бургас;
- 1975 - 1976 г. - Началник щаб на дивизион;
- 1976 - 1978 г. - Командир на дивизион БТЩ във ВМБ - Бургас;
- 1978 - 1982 г. - Миньор на ВМБ - Бургас;
- 1982 - 1992 г. Инспектор по ВМФ в МНО.

Капитан I ранг от запаса.

**Георги Тодоров
Москов**

Роден на 2 март 1934 г.
във Варна.

Професионално развитие:

- Зам.-началник по техническата част на Радиотехнически участък - Варна;
- Отдел за технически контрол в Радионавигационен завод - Варна;
- Началник на отдел за технически контрол в КРЗ „Флотски арсенал“ - Варна.

Капитан I ранг от запаса.
Починал.

**Градю Стоянов
Иванов**

Роден на 24 септември 1935 г.
в Бургаско

Професионално развитие:

- Командир на БЧ на противолодъчен кораб БО;
- Специалист по РТС на РТпост на в.Папия;
- Командир на РТпост на в.Папия;
- Началник отдел в щаба на ВМБ Гургас.

Капитан II ранг от запаса.
Починал.

Георги Цветанов Георгиев

Роден на 3 март 1935 г.
във Варна.

Професионално развитие:

- Моторист в БМФ;
- Технолог в Корабостроителен завод - Варна;
- Началник отдел „Технологичен“ в ПГИ „Одесос“ и ДПУ „Електрон“ - Варна;
- Учител и курсов ръководител в УПП (СУПС) „ТУД“ - Варна;
- Главен технолог, главен инженер, зам.-председател, председател и ликвидатор на ТПК „Победа“ - Варна.

Капитан лейтенант от запаса. Починал на 25 декември 2016 г.

Георги Трифонов Димитров- Жупана

Роден на 31 май 1934 г.
във Варна

Професионално развитие:

- Командир на БЧV (механик) на противолодъчни кораби ОД и БО и базов тралчик;
- Началник на участък ДВГ в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Зам. началник цех в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Началник цех в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Главен конструктор в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Зам.-директор по производството на КРЗ „Флотски арсенал“;
- Главен инженер на КРЗ „Флотски арсенал“.

Капитан I ранг от запаса. Починал.

**Димитър Илиев Попов
(Мутата)**

Роден на 6 юни 1935 г.
във Варна

Професионално развитие:

- Офицер от ВМС;
- Гл. инженер на Завода за манометри - Варна;
- Директор на завода за манометри - Варна;
- Първи секретар на Областния комитет на БКП - Варна;
- Председател на Областния народен съвет - Варна.

Офицер от запаса.

**Кдп Димитър Крумов
Боджиев (Капитана)**

Роден на 12 януари 1932 г.
в Цариград.

Професионално развитие:

- Командир на щурманска бойна част на СКР във ВМБ Варна;
- Уволнен от ВМС по собствено желание през 1963 г.;
- Капитан далечно плаване в БМФ.

**Димитър Иванов
Карагъзов**

Роден на 9 декември 1935 г.
във Варна.

Професионално развитие:

- Механик на кораби от БМФ;
  - Главен механик в БМФ;
  - Главен инспектор в Български корабен регистър.
- Починал.

Денчо Минчев Денев

Роден на 28 юни 1935 г.
във Варна.

Образование:

Завършил Военна академия в Москва.

Професионално развитие:

- 1957 г. - Офицер в Морската учена част;
- 1960 г. - Редактор във вестника на ВМС - „Димитровска вахта“;
- Офицер в Главно политическо управление на БА;
- Заместник-командир по политическата част на подводница;
- Зам.-началник и началник на Политотдела на ВМБ Варна;
- Завеждащ отдел „Социална и национална сигурност“ в окръжния и областния комитет на БКП във Варна.

Капитан I ранг от запаса.
Починал.

Златан Цеков Овчаров

Роден в Етрополе

Образование:

Специалност „Електроника“
в ВМЕИ - София.

Професионално развитие:

- Пом. командир на Десантен кораб - ВМБ Бургас;
- Пом.-капитан на кораби от дружество „Тексим“;
- Пилот - Портови флот - Бургас.

Офицер от запаса.
Починал.

Иван Георгиев Иванов (Бургаза)

Роден на 10 май 1934 г.
в Бургас.

Професионално развитие:

- 1957 - Пом.-командир на десантен кораб във ВМБ Бургас;
- 1959 г. - Старши хидрограф в Хидрографна служба - ВМБ Бургас;
- 1963 г. Командир на курсантски взвод, рота и батальон във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Пенсионер от 1987 г. с военна звание кап. I ранг.

След пенсиониране работи до 1990 г. като първи пом.-капитан на кораб от БМФ.

Иван Стефанов Георгиев (Зъбата)

Роден на 13 април 1933
във Варна.

Починал на 2 февруари 2008 г.

Професионално развитие:

- Механик на кораби от БМФ;
- 1972 г. - Механик I степен;
- Главен механик на различни кораби от БМФ;
- Първи главен механик на Ветрохода „Калиакра“.

Напуснал БМФ през 1996 г. поради пенсиониране. Почетен гражданин на Варна.

Художник-маринист. Има повече от 40 самостоятелни изложби в България, Полша, Германия, Австрия, Холандия и др.

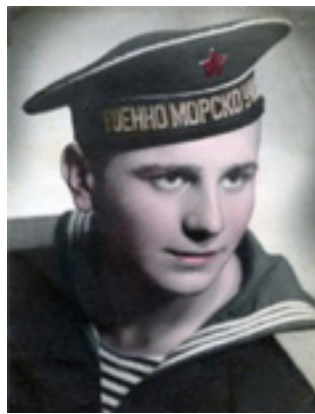
Иван Георгиев Андонов

Роден на 19 юли 1935 г.
в с. Шабла, Балчишко

Професионално развитие:

- Офицер по РТС в различни поделения на флота;
- инженер в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Началник цех в „Флотски арсенал“.

Кап. I ранг от запаса.
Починал.

Иван Николов Попов

Роден на 4 март 1933 г. в с. Александрово, Казанлъшко.

Професионално развитие:

- Пом.-командир на десантен кораб във ВМБ Бургас;
- Пом.-командир на рейдов тралчик във ВМБ Бургас;
- Командир на рейдов тралчик във ВМБ Атия;
- Оперативен дежурен във ВМБ Атия;
- Началник кабинети във ВМБ Атия.

Кап. II ранг от запаса.
Починал.

Иван Колев Митев

Роден на 12 юни 1935 г. в Добрич.

Професионално развитие:

- 1957 г. - Командир на бойна част на базов тралчик
  - Командир на бойна част на подводница;
  - Пом.-командир на подводница;
  - Дивизионен специалист в дивизион подводници;
  - 1977 г. преминава в запаса - пенсионер;
  - 1977 г. - 2007 г. - на различни длъжности, в това число и капитан на кораб в Строителния и технически флот.
- Кап. II ранг от запаса.

Иван Янчев Преснаков

Роден на 2 януари 1932 г.
в Айтос.

Професионално развитие:

- Командир на бойна част на противолодъчен кораб БО;
- Щурман на базов тралчик във ВМБ Бургас;
- Пом.-командир на базов тралчик във ВМБ Бургас;
- Командир на базов тралчик във ВМБ Бургас.

След уволнението от ВМС плава на кораби от Океанския риболов като достига до капитан на кораб. Починал.

Иван Димов Коларов

Роден на 28 юли 1933 г.
в Казанлък.

Професионално развитие:

- Механик на десантен кораб във ВМБ Бургас;
- Механик на противолодъчен кораб тип БО - Созопол.

Починал.

Иван Аврамов Дрუმев

Роден на 1 октомври 1935 г. в с. Стражица, Горнооряховско.

Образование:

- 1951 г. IX клас;
- август 1951 - март 1952 - кадет във НВМУ „Н. Й. Вапцаров“;
- март 1952 - август 1953 - Нахимовско училище;
- август 1953 - септември 1957 г. - курсант ВНВМУ;
- 23 септември 1957 г. - лейтенант - „инженер корабоводител“

Професионално развитие:

- 1957 г. - Щурман на базов тралчик - ВМБ Варна;
- 1959 г. - Командир на самоходна наливна баржа - ВМБ Варна;
- 1967 г. - Командир на товарна баржа - ВМБ Варна;
- 1970 г. - Щурман на дивизион ОХР - ВМБ Варна;
- 1972 г. - Началник щаб на дивизион ОХР- ВМБ Варна;
- 1975 г. - Началник отделение в Щаба на ВМБ - Варна;
- 1980 г. - Офицер в отдел „Бойна подготовка“ в Щаба на ВМС.

1990 г. - пенсиониран със звание кап. I ранг.

Иван Йорданов Колев

Роден на 20 януари 1935 г.
в с. Мадара, Коларовградско.

Образование:

- Завършил Висшия икономически институт „Карл Маркс“ - специалност „Външна търговия“.

Професионално развитие:

- Началник на Радиотехническата служба на стражеви кораб „Дръзки“;

- След уволнението от ВМС работи в различни министерства и ведомства в България и зад граница.

Илия Стойчев Бангиев

Роден на 31 май 1933 г.
в с. Любен Каравелово,
Варненско.

Професионално развитие:

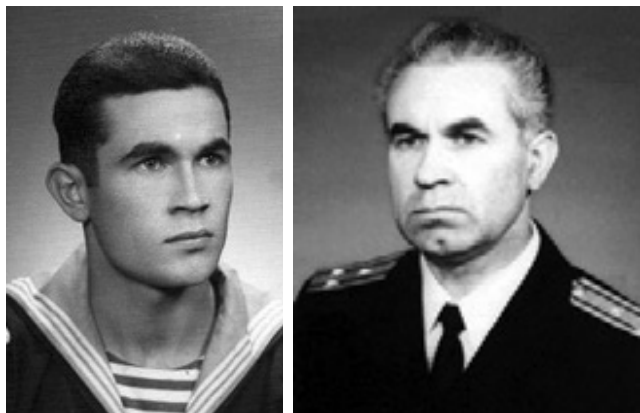
- Механик на спомагателен кораб от ВМБ Варна;

- Водещ корабостроител в КРЗ „Флотски арсенал“;

- Началник на отдел в КРЗ „Флотски арсенал“.

Кап. I ранг от запаса.

оз кап. I ранг, доцент, доктор Иван Йотов Маринов

Роден на 21 юни 1934 г. в с. Ореховица, Плевенско

Образование:

- 1951 г. - постъпване в НВМУ след III курс на Текстилен техникум - Габрово;
- 1951 - февруари 1952 г. - Военногимназиален отдел на НВМУ;
- февруари 1951- август 1953 г. - Нахимовско училище - сребърен медал за завършено средно образование;
- 1953 - 1957 г. Висш отдел на ВВМУ;
- 23.09.1957 г. - първо офицерско звание - "инж. лейтенант" - първенец на випуска;
- 1958 - 1959 г. курс за преквалификация по специалност „Радиотехнически средства на флота“ - Висше военноморско училище - Гатчино - СССР;
- 1963 - 67 г. слушател във Военноморска академия - Ленинград - златен медал;
- 1970 - 73 г. редовна аспирантура във ВМА Ленинград - кандидат на техническите науки (доктор).

Професионално развитие:

- 1959 - 63 г. дивизионен специалист РТС на дивизион противолодъчни кораби (БО) във Варна и Созопол;
- 1967 - 70 г. служба в Радиотехническият отдел на Щаба на ВМС;
- 1973 - 1978 г. - Първи началник на катедра „Информатика“ във ВВМУ;
- 1978 г. - присвоено научно звание „доцент“;
- 1978 - 1989 г. - Нач. Учебен отдел на ВВМУ;
- 1989 - 1993 г. Зам.-началник по учебната и научната част на ВВМУ;
- 1993 г. - преминава в резерва;
- от 1993 - 2015 г. - доцент в кат. „Информатика“ и администратор на официалния сайт в Интернет на ВВМУ.

През 2004 г. му е присвоено почетно звание „Доктор хонорис кауза на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Има повече от 90 научни публикации в областта на информационните технологии, в това число 7 учебници и учебни пособия по Информатика.

Капитан I ранг от запаса.

Илия Тунчев Илиев

Роден на 10 ноември 1935 г.
във Варна.

Професионално развитие:

- Механик на кораби от БМФ;
- Представител на БМФ в Одеса.

Починал.

Илия Иванов Дучков

Роден на 20 октомври 1935 г.
в с. Габровица, Варненско

Професионално развитие:

- Командир на бойна част на подводница;
- Помощник командир на подводница;
- Командир на подводница.

След освобождаване от ВМС по собствено желание плава на кораби от БМФ и достига до длъжност Капитан далечно плаване.

Капитан II ранг от запаса.

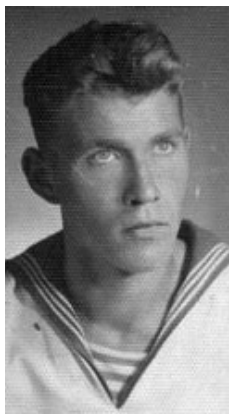
Кирил Йорданов Венков

Роден на 21 юни 1932 г. в с.
Юнак, Варненско.

Професионално развитие:

- 1957 г. - Пом.-командир на ОД - Балчик;
- 1958 г. - Поделение на ВМС в Бяла;
- 1961 г. - В дивизион БО - политофицер;
- 1965 г. - В дивизион ПЛ - политофицер;
- 1973 г. - Началник на Матроски клуб Варна;
- 1975 г. - В Старшинско училище.

През 1977 г. се пенсионира с военно звание кап. II ранг. Починал през 2016 г.

Кирил Петков Антонов

Роден на 13 август 1934 г.
в София

Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград, СССР.

Професионално развитие:

- Механик на противолодъчен кораб;
- Механик на група кораби;
- Служба в Брегови ракетен полк на ВМС;
- Служба в Ракетно торпедна бригада;
- Заместник-началник на тила на ВМС по въоръжение и техника.

Капитан I ранг от резерва.

Коста Борисов Йорданов

Роден на 20 юли 1934 г.
в Русе.

Професионално развитие:

- 1957 - 1962 г. - Командир на катер и звено торпедни катери;
- 1962 - 1970 г. Командир на курсантски взвод във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“;
- 1972 - 1984 г. - Командир на команден пункт - БМБ Варна;
- 1984 г. - Преминава в запаса;
- 1984 - 1989 г. - Преподавател в училище по транспорт;
- 1989 - 1997 г. - Капитан-директор на Морска учебна школа към БМФ;
- 1997 г. - Ръководител на звено за охрана към ВИК - Варна. Кап. I ранг от запаса.

Коста Левков Спасов

Роден на 19 септември 1932 г.
във Варна.

Починал на 7 юли 2008 г.

Професионално развитие:

- 1957 г. - в дивизион ПЛ;
- 1960 г. уволнен по собствено желание;
- Ръководител техническа работилница в комбинат „Одесос“ - Варна;
- Зам. директор по техническите въпроси на битов комбинат „Електрон“ - Варна;
- От 1992 г. пенсионер.
- Много години хорист в хор „Морски звуци“ - Варна.

**Кап. I ранг оз Кули
Стефанов Кулев**

Роден на 28 февруари 1935 г.
в с. Имренчево, Преславско.

Професионално развитие:

- Механик на пожарен кораб във ВМБ Бургас;
- Механик на редов тралчик във ВМБ Бургас;
- Механик на Ремонтна база във ВМБ Бургас;
- Началник на Ремонтна база във ВМБ Бургас.

Кап. I ранг от запаса.
Починал.

**Людмил Александров
Цанков**

Роден на 1 ноември 1935 г.
в София.

Професионално развитие:

- Механик на противолодъчен кораб „ОД“ - Балчик;
- Технолог в КРЗ „Флотски арсенал“;

След уволение от ВМС:

- Механик на кораби в Стопанско обединение „Тексим“;
- Инженер в управлението на Стопанско обединение „Тексим“

Починал.

Людмил Димитров Шишков

Роден на 19 юли 1935 г.
в Бургас

Образование:

- Едногодишен курс по РТС;
- Академичен курс в Санкт Петербург;
- Курс в Баку.

Професионално развитие:

- Командир на бойна част на рейдов тралщик във ВМБ Бургас;
- Командир на Рдиотехнически пост Атия към БМБ Бургас;
- Дивизионен специалист по РТС в дивизион Торпедни Катери - Созопол;
- Дивизионен специалист по РТС в дивизион Ракетни катери - Созопол;
- Началник щаб на дивизион РКА - Созопол ;
- Зам.-началник тил на Брегова база - Созопол.

Кап. I ранг отзапаса. Починал на 18 януари 2009 г.

Марин Георгиев Цонев

Роден на 12 ноември 1935 г.
в с. Вълчи Дол, Провадийско.

Професионално развитие:

- Началник РТС на подводница.

След уволнението от ВМС:

- Главен енергетик на завод „Ст. Пеев“ - Белослав;
- Началник на Окръжно управление на съобщенията във Варна.

Починал на 15 май 2009 г.

Мино Александров Йотов

Роден на 16 август 1935 г.
в Пловдив.

Образование:

- Корабен електроинженер в Германия.

Професионално развитие:

- Командир на БЧ на противолодъчен кораб „БО“ във ВМБ Бургас.

След уволнението от ВМС и завършване на второто висше образование:

- Преподавател по електротехника във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“;
- Директор на Изчислителен център в Института по воден транспорт - Варна;
- Електромеханик на кораби от БМФ.

Михайл Антонов Керемедчиев

Роден на 3 октомври 1935 г. във Варна.

Професионално развитие:

- Командир на рейдов тралчик във ВМБ Бургас.

След уволнението от ВМС пом.-капитан на кораб „Галата“ на БМФ.

Загинал на 29 януари 1963 г. при потъване на кораб „Галата“ при силна буря пред Балчик.

От книгата на Тремол Иванов „Морското търговско корабоплаване на Третата българска държава“ (Варна, 1996, с. 240 - 241).

На 29 януари 1963 г. крайбрежният м/к „Галата“ (236 т дедуейт, построен през 1958 г.) излиза от Варна около 5 ч. 30 мин. на път за Каварна, където трябва да товари жито (228). Времето е неблагоприятно - бушува североизточна морска буря. Има гъста снежна виелица. Влизането в Каварна се оказва невъзможно. Към 10 ч. 20 мин. капитанът изпраща до Варна радиograma, с която съобщава, че е решил да се прибере в Балчик и е взел курс на запад.

Силната снежна виелица пречи да се види корабът от брега. Радарната станция на Калиакра проследява движението му, но с

приближаването към Балчик образът се скрива зад брега и е изключен от наблюдение.

„Галата“ не пристига в Балчик. Оперативната служба на БМФ обявява тревога и предприема усилено търсене на връзка с кораба. До 14 - 15 ч. не се получават никакви сигнали от „Галата“. Пристанищните власти, бреговата охрана и намиращите се в Балчик кораби са нащрек. Те подават непрекъснато сигнали и търсят кораба по радиотелефона. Две групи пристанищни и военни моряци тръгват по брега: едната - в посока към Тузлата, а другата - към Двореца, да търсят кораба или следи от него. Те се завръщат към 17 ч. без каквито и да са вести. Видимостта е едва 30 - 40 м.

Тревогата не е преустановена през нощта и през следващите няколко дена. Разпространяват се най-различни версии, докато не са намерени плаващи предмети от кораба.

През тези тревожни дни в Параходството, за да научат нещо за съдбата на своите близки, чакат и не си отиват разплакани майки, съпруги и деца. Това продължава до деня, през който тралчиците на военния флот откриват потъналия пред Балчик кораб.

След изваждането му се установява пробойна в подводната част. Спасителните му лодки са намерени - едната около нос Галата и две - край Созопол. Загиват десет души. Капитанът Васил Николов Цветков, 32-годишен, капитан близко плаване, на служба в БМФ от четири години и девет месеца, на този кораб - от един месец; неговият помощник - Михаил Антонов Керемедчиев, 28-годишен, щурман близко плаване, постъпил в БМФ два месеца и половина преди трагедията, а на кораба - от 15 дена; механикът Тодор Славов Николов (Добито). 49-годишен, на работа в БМФ от 15 години, на кораба - от две години. Между загиналите е и 23-годишният моряк Панайот Г. Панайотов, който не е член на екипажа, но остава на кораба да ношува и преди заминаването са пропуснали да го събудят.

Трупите на загиналите са изхвърлени от морето през юни и юли с.г.

В историята на нашето морко търговско корабоплаване няма друга такава катастрофа, при която заедно с кораба да загива и целият му екипаж.

*Моменти от изваждането на потъналия
моторен кораб „Галата“*

**Никола Димитров
Николов**

Роден на 23 януари 1936 г.
в Варна.

Професионално развитие:

- 1957 г. - Механик на кораби от БМФ;
- 1960 г. - Сдатъчен механик в ККЗ „Г. Димитров“ (механик I степен)
- 1964 г. - Инженер във ВТО „Техноекспорт“
- 1967 г. - Началник ОТК и други длъжности в КРЗ „Одесос“;
- 1971 г. - Директор кантора, представител в чужбина на „Балкантранс“, „Експрестранс“, „Трансимпекс“;
- 1992 г. - Управител на „Транснавире“ ООД;
- 2003 г. - Управител на „Навиком - БГ“ -ЕООД.

**Найден Стефанов
Куцаров**

Роден на 13 ноември 1935 г.
в София.

Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград, СССР.

Професионално развитие:

- Механик на торпеден катер;
  - Дивизионен специалист РТС на противолодъчни кораби в Созопол;
  - Пом. началник на отдел РТС в Щаба на ВМС;
  - Началник отдел РТС в Щаба на ВМС;
  - Помощник-началник Щаб на ВМС по автоматизацията на управлението.
- Кап. I ранг от запаса.

Ненчо Цанов Ненчев

Роден на 4 януари 1936 г.
в София.

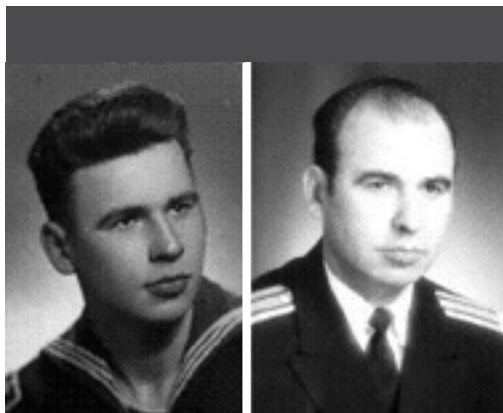
Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград, СССР.

Професионално развитие:

- Командир на БЧ на подводница;
- Пом.-командир на подводница;
- След уволнение от ВМС - капитан на траулер.

Кап. II ранг от запаса.

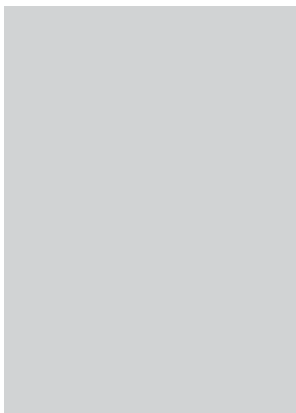
Николай Викторов Микоц

Роден на 25 септември 1935 г.
във Варна

Професионално развитие:

- Командир на противолодъчни кораби: ОД, БО и МПК;
- Възведен командир във ВВМУ;
- Командир на хидрографен кораб на ВМС;
- Началник отделение в Хидрографна служба на ВМС

Капитан I ранг от запаса.

**Николай Киров
Тепсизов**

Роден на 2 декември 1935 г.
в Ямбол.

Професионално развитие:

- Начлник на пост ПВО във ВМБ Бургас;
- След уволнението от ВМС - пом.-капитан на кораби от БМФ.

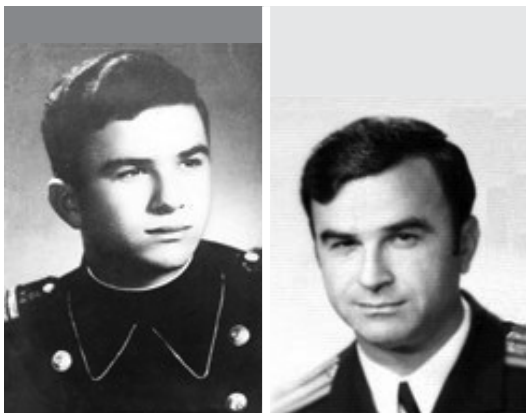
Петър Николов Петров

Роден на 15 март 1936 г.
във Варна.

Професионално развитие:

- Механик и главен механик на различни кораби от БМФ от 1957 до 1996 г.

Починал.

**Кап. I ранг оз, доцент,
доктор Петър Живков Петров**

Роден на 20 август 1935 г.
в с. Александрия, Добричко.

Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград, СССР.

Професионално развитие:

- Механик на противолодъчен кораб;
- Командир на група в БЧ V на Стражеви кораб;
- Командир на група в брегово ракетно поделение;
- Началник на техническа позиция в Ракетна - торпедна бригада;
- Преподавател в катедра „Корабни силови установки“ и „Информатика“ в ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“;
- Началник на катедра „Информатика“ във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Кап. I ранг от запаса.

Петър Атанасов Иванов
Роден на 23 януари 1935 г.
във Варна.

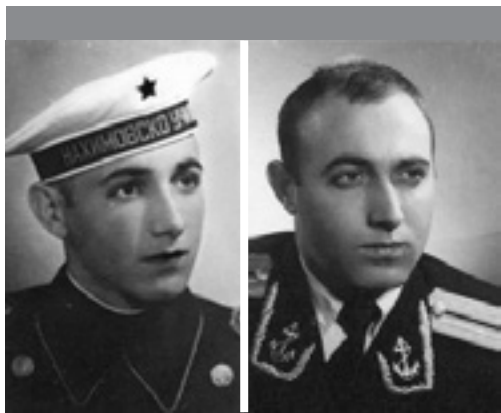
Образование:

- Курс за преквалификация по РТС във ВВМУ в Гатчино, СССР;
- Курс за преквалификация по автоматизация на управлението във ВМ академия в Ленинград, СССР.

Професионално развитие:

- Офицер по РТС в брегови батареи на ВМС;
- Инженер в Електронно-изчислителния център на ВМС;
- Офицер в отдел „Автоматизация“ в щаба на ВМС;
- Началник на отдел „Автоматизация“ в Щаба на ВМС.

Починал с военно звание кап. I ранг.

**Петър Димитров
Димотикалиев**
Роден на 8 август 1934 г.
в Пещера

Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград - СССР.

Професионално развитие:

- Командир на група на ЕМ;
  - Командир на БЧ на СКР;
  - Старши помощник на СКР;
  - Командир на СКР;
  - Офицер в щаба на БМБ Варна;
  - Старши пом.-началник и зам. началник отдел в щаба на ВМС;
  - Началник отдел „Бойна подготовка“ в щаба на ВМС.
- Капитан I ранг от резерва. Починал на 28 септември 2008 г.

Петър Христов Парашиков

Роден на 5 май 1935 г. в Пловдив.

Професионално развитие:

- 1957 - 1959 г. - Механик на кораб от БМФ;
- 1959 - 1961 г. - Ст. технолог в стъklarски завод „Дружба“ - Пловдив;
- 1961 - 1964 г. - Ст. технолог в завода за асинхронни елдвигатели - Пловдив;
- 1964 - 1970 г. - Гл. технолог в завод „Елtos“ - Ловеч;
- 1970 - 1985 г. - Зам.-директор на Института по електропромишленост - София (старши научен сътрудник);
- 1985 - 1987 г. - Главен експерт в Стопанския съвет към Министерски съвет;
- 1987 - 1990 г. - Генерален директор на Технологичен център за стратегически разработки;
- 1990 г. - Управител на фирма ЕТ „Парашиков“;
- 2007 г. - Управител и собственик на фирма „Паран“ - ООД.

Панйот Вълков Куманов

Роден на 11 май 1934 г. в Ямбол, живее в София

Професионално развитие:

- Механик на кораби от БРП;
- 1969 г. - Механик I степен;
- 1969 - 1972 г. - Главен механик на траулери в ДСП „Океански риболов“;
- 1972 - 1988 г. - Офицер в управление „Тил“ на МВР;
- 1988 г. - уволнява се със звание кап. I ранг
- 1988 - 1991 г. - Началник „Тежка механизация“ в тръста „Кримболгарстрой“;
- 1991 - 1999 г. - Началник отдел „Технически и корабоплавателен надзор“ в Софийска голяма община;
- 2000 - 2002 г. - Началник отдел „Пристанища“ към Изпълнителна агенция „Пристанища“ при Министерство на транспорта.

От 2002 г. в пенсия.

Райчо Стойнов Райчев

Роден през 1934 г. в Русе.

Професионално развитие:

- Командир на бойна част на стражеви кораб;
- След уволнение от ВМС плава на кораби от БМФ и достига до длъжност „капитан далечно плаване“.

Починал.

Радко Стилянов Дечев

Роден през 1933 г.

Професионално развитие:

- Механик на кораби от БМФ;
- Главен мехник на кораби от БМФ.

Починал.

**Стоян Стефанов
Куцаров**

Роден на 7 май 1933 г.
в с. Чапаево, Горнооряховско.

Професионално развитие:

- Командир на бронекатер в Русе;
- Командир на подвижна РЛС - Бургас;
- Началник отделение в щаба на ВМБ Бургас;
- Дивизионен специалист по РТС - Созопол;
- Дивизионен специалист по РТС - Бургас;
- Началник отдел „Кадри“ в щаба на ВМБ Бургас.

Кап. I ранг от запаса.
Починал.

**Ор кап I ранг
Стоян Андреев Стоянов**

Роден на 23 октомври 1935 г.
с. Приселци, Варненско
Починал на 1 май 2017 г.

Професионално развитие:

- Механик на радиопредателен център в Свързочния полк на ВМС;
- Организатор на производството в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Водещ корабостроител в КРЗ „Флотски арсенал“;
- Началник на норми и разходни материали в КРЗ „Флотски арсенал“;
- В „Инженерно управление“ на Министерство на отбраната.

Спас Великов Атанасов

Роден на 13 март 1933 г. в с. Каменар, Варненско.

Образование:

- Завършил Военна академия „Г. С. Раковски“.

Професионално развитие:

- Помощник-командир на противолодъчен кораб „ОД“;
- Секретар на ДКМС на СКР „Дръзки“;
- Инструктор в под. 20250 и в ПО-ВМС;
- Заместник командир на курасантски батальон във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“;
- Заместник началник на Старшинско училище;
- Заместник-командир на дивизион спомагателни кораби;
- Старши преподавател в катедра „Обществени науки“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“;
- Заместник-началник на Военно окръжие - Добрич;
- Началник Военен отдел в кметство „Младост“ - Варна.

Кап. I ранг от запаса. Починал на 19 юни 2008 г.

Стефан Тодоров Константинов

Роден на 17 май 1934 г.
в с. Велека, Бургаско.

Образование:

- Завършил едногодишен курс по РТС в Ленинград.

Професионално развитие:

- Командир на бойна част на рейдов тралчик - Бургас;
- Специалист по РТС в Мичурин;
- Офицер по ремонта на РТС в Ремонтна база - Бургас;
- Офицер по ремонта на РТС в Ремонтна база - Созопол;
- Началник складове РТС в база Атия.

Кап. II ранг от запаса.
Починал през 2016 г.

Стойчо Николов Вълканов

Роден на 20 октомври
1935 г. във Варна

Професионално развитие:

- Главен механик БМФ;
- Началник на „Технически отдел“ в БМФ;
- Представител на СО „Воден транспорт“ в Братислава;
- Зам.-генерален директор на СО „Воден транспорт“.

Ставри Георгиев Ставрев

Роден на 29 октомври 1933 г. в с. Красен дол, Провадийско.

Образование:

- Завършил академичен курс в Ленинград.

Професионално развитие:

- Механик на десантен кораб във ввмб Бургас;
- Зам. командир по техническата част на Радиотехнически участък - ВМБ Бургас;
- ОТК в Ремонтна база - Бургас;
- Главен технолог в Ремонтна база - Бургас;
- Началник на Ремонтна база - Бургас;
- Началник на Техническо отделение във ввмб Бургас;
- Началник на военно представителство в КРЗ „Флотски арсенал“.

Кап. I ранг от запаса.

През 1996 г. при нещастен случай получава тежка травма и от тогава е неподвижен в инвалидна количка.

Ставри Георгиев е издал три книги и има публикувани няколко десетки стихотворения. (Повторно изживяно, 2011 г., Родова памет, 2016 г. и Капитан Петко Войвода, 2017 г.)

**Станой Панайотов
Станоев**

Роден на 2 февруари 1933 г.
в София

Образование:

- Завършил Военноморска академия в Ленинград, СССР.

Професионално развитие:

- Командир на поделение в Синеморец;
- Офицер в Щаба на ВМС;
- Офицер в ГЩ на БА.

Починал.

**Тодор Ненов
Бакържиев**

Роден на 7 януари 1934 г.
в с. Костен, Айтовско

Професионално развитие:

- Механик на противолодъчен кораб (БО);
- Плановик в ремонтна работилница - ВМ база Бургас;
- Преподавател във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“
- Механик в БМФ

Починал.

Христо Костадинов Джуров

Роден на 2 юни 1935 г. в Бургас

Образование:

- Завършил Висш икономически институт „К. Маркс“ - София..

Професионално развитие:

- Командир на бойна част на стражеви кораб - 6 г.;
- След уволнението от армията плава в БМФ - 9 г. (кдп);
- Служител в Министерство на транспорта - 4 г.;
- Служител в отдел „Транспорт“ към ОНС - Варна- 4 г.;
- Съветник на министъра по организация на корабоплаването - Бангладеш - 2 г.;
- Служител в „Агрокомплект“ - Либия- 4.5 г.;
- Служител в „Агрокомплект“ - Сирия- 1 г.

**Цветан Петров
Разсолков**

Роден на 13 септември 1934 г.
във Велинград

Професионално развитие:

- Командир на БЧ 3 на стражеви кораб;
- Политически офицер във ВМС

**Шаварш Саркиз
Мовсезов**

Роден на 17 юли 1935 г.
във Варна.

Професионално развитие:

- Механик на противолодъчен кораб ОД - Балчик;
- Началник на група в КРЗ „Флотски арсенал“.

Кап. II ранг от запаса.

Любозар Петров Монеv

Роден на 9 декември 1934 г. във Варна.

Починал на 12 февруари 2013 г.

Образование:

- 1954 г. - Овободен от НВМУ поради съкращения в армията;
- 1963 г. - Завършил техникума по механотехника - Варна по специалност „Технология на машиностроенето“;
- 1975 г. - Завършил задочно ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ по специалност „Корабоводене“;
- 1994 г. - Завършил задочно едногодишен курс в Международна академия за фронтални проблеми - Русия.

Професионално развитие:

- 1955 г. - Началник смяна в стъklarски завод „Ст. Ив. Пеев“ - Белослав;
- 1959 г. - Машинен монтьор в ДКК „Я. Костов“ - Варна;
- 1970 г. - Пом.-капитан на кораби от БМФ;
- 1990 г. - Експерт, нач. отдел и началник ДИК - Варна;
- 1994 г. - Капитан на кораб от БМФ.

От 1995 г. пенсионер.

След пенсионирането си работи като хонорован преподавател по „Международно морско право“ във ВВМУ и в Центъра за следдипломна квалификация в Икономическия университет - Варна.

Георги Иванов Златарев

Роден на 3 май 1935 г. в Етрополе.

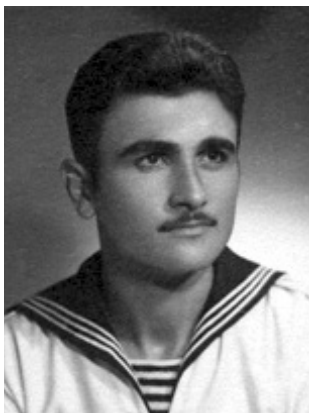
Образование:

- 1951 - 1954 г. - в Морско и Нахимовско училище;
- 1954 г.- освободен от Морско училище поради съкращение и изпратен в НВУ по ПВО в Самоков.

Професионално развитие:

- 1957 г. - лейтенант - преподавател във военното училище в Шумен;
- 1964 г. - зам.-командир на радиотехнически батальон - София;
- 1980 г. - Старши помощник по радиолокация в щаба на Първа българска армия.

През 1991 г. на пенсия със звание полковник.

**Стефан Златков
Петков**

**Роден през 1934 г. в с.
Иванча, Великотърновско.**

Образование:

- Поради заболяване преместен и завършил Военно свързочно училище.

Професионално развитие:

- Служи като офицер свързочник в поделения на БА.

Полковник от запаса.

Васил Тодоров Вангелов
Роден на 1 януари 1936 г.
в Асеновград

Образование:

- 1954 г. - Освободен от НВМУ поради съкращения в армията;
- 1960 г. - Завършил ВИНС - Варна (Икономика).

Професионално развитие:

- 1961 г. - Икономист в „Деспред“ - Варна;
- 1964 г. - Диспечер на линейни кораби за Западна Европа - БМФ;
- 1965 г. - Плава на кораби от БМФ;
- 1975 г. - Главен специалист във ВТО „Корабоимпекс“;
- 1988 г. - Търговски представител на ДСО „Корабостроене“ в Москва.

Пенсионер от 1995 г.

**Ангел Йосифов
Георгиев**

**Асен Кирилов
Димитров**

**Васил Събев
Ганев**

**Велко Душков
Велев**

Георги Маринов Кунчев

Роден на 10 октомври 1935 г. Ловеч

Образование:

- 1951 - 1954 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ (поради съкращения в армията уволнен през 1954 г.);
- 1955 - 1961 г. - ВМЕИ - София - инженер със специалност „Автоматизация на производството“

Професионално развитие:

- Енергетик и главен енергетик в текстилен комбинат „Първи май“ - Варна;
- Научен сътрудник в Научно-изследователския институт по корабостроене;
- Директор на Териториалния електронно-изчислителен център - Варна;
- Зам. председател на Окръжния народен съвет - Варна;
- Обществено-политическа работа във Варна;
- Пенсионер от 1995 г.

**Георги Ганев
Георгиев**

**Кирил Игнатов
Кръстев**

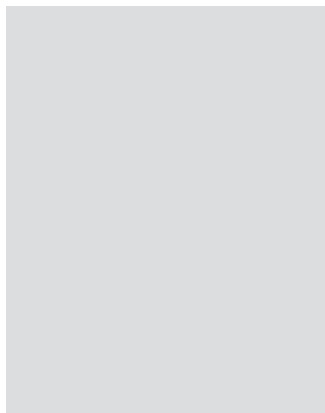

**Нягол Проданов
Няголов**

**Петър Благоев
Георгиев**

**Георги Иванов Георгиев
(Малезана)**

Роден през 1934 г.
в Пловдив

Образование:

- След освобождаване от НВМУ през 1954 г. поради съкращения завършва Института за хранително-вкусова промишленост в Пловдив.

Професионално развитие:

- Технолог в различни комбинати на хранителната промишленост.

**Коста Атанасов Костов
(Кесо)**

Роден през 1933 г. във Варна

Образование:

- 1951 - 1954 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - прекъснал поради съкращения в армията.

Професионално развитие:

- Началник на декоратори в Стъларски завод - Белослав;
- Живее и работи в Чехословакия;
- работи в Месокомбинат „Родопа“ във Варна;
- 1964 - 1991 г. - плава на кораби от БМФ, в това число и като капитан на „Сопот“ и „Димитър Благоев“.

Песионер от 1991 г.
Починал.

Евгени Петров Тасков

Роден на 7 март 1934 г. в Кочериново

Образование:

- 1951 - 1956 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - освободен поради съкращения в Българската армия;
- След 1956 г. звършва висше инженерно училище.

Професионално развитие:

- Началник смяна в дървообработващия завод във Велинград;
  - Главен инженер в ДАП - Велинград;
  - Механик в ДСО „Тексим“;
  - Търговски представител в Пула - Харватска;
  - Главен инженер - отдел „Пристанища“ в Министерство на транспорта;
  - Началник КАТ - София.
- Починал на 16 ноември 1991 г.

Петър Бостанджиев
(Емил Розин)

Роден през 1932 г. в Сливен

Постъпил в НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ през 1951 г. като моряк.

След освобождаване от училището, поради съкращения в Българската армия, работи и живее в различни градове.

Работил е в Габровския народен театър, в Българското национално радио - отдел „Поезия“, и в други културни институции.

Първите му поетични изяви и публикации са от годините на обучението в гимназията в Сливен. Като курсант в 10 рота безспорният поет не само на ротата, но и на Морско училище.

След напускане на морско училище няма информация за неговите поетични изяви. Известно е, че той участва в много литературни форуми.

По негови стихове са написани песни, изпълнявани от известни наши певци: Мая Нешкова - „Очакване“, Веселин Маринов - „Тази песен е за вас“, Михаил Белчев - „Има обич на тази земя“, Мустафа Чаушев - „Завинаги“, Христо Кидиков - „Песен за Етъра“, Богдана Крадочева - „Приказка за Боженци“, и др.

През 2010 година на Емил Розин е присъдена посмъртно Априловска награда (Габрово) за цялостно литературно творчество.

Жеко Димитров Кьосев

Роден на 10 април 1934 г. в с. Лозарево, Карнобатско.

Образование:

- 1951 - 1954 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - освободен поради съкращения в Българската армия;
- 1968 г. - Завършил Институт за изчислителна техника в Москва.

Професионално развитие:

- Главен механик в Изчислителен център на „Нефтохим“ - Бургас;
- Началник Административно-стопански отдел в „Нефтохим“;
- Заместник-директор на „Нефтохим“;
- Началник Административно-стопански отдел в Металургичен завод, Дебелец;
- Заместник-директор в Металургичен завод - Бургас.

Пенсионер от 1992 г.

Илия Тодоров Анестев

Роден на 21 юли 1935 г. във Варна

Образование:

- 1951 - 1954 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - прекъснал поради съкръщение в Българската армия;
- 1956 - 1961 г. - ВИНС „Д. Благоев“, Варна, по специалност „Икономика на строителството“.

Професионално развитие:

- Финансов ревизор към Териториално управление на „Държавен финансов контрол“ - Ямбол;
- Финансов ревизор към Териториално управление на „Държавен финансов контрол“ - Варна;
- „Главен експерт“ от финансоворевизионните органи при Министерство на финансиите;
- „Главен финансов експерт“ - ръководител на отдел „Строителство“ при Териториално управление „Държавен финансов контрол“ - Варна.

През 1985 г. награден с Орден на труда - златен. Пенсионер от 1999 г.

Константин Матев Марков

Роден на 6 февруари 1935 г. в Ловеч.

Образование:

- 1951 - 1955 г. НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ (1952 - 1953 г. в Нахимовско училище) - поради съкращения в армията уволнен през 1955 г.;

- Висш икономически институт „Карл Маркс“ - София по специалност „Икономика и планиране на вътрешната търговия“.

Професионално развитие:

- Началник отдел „Търговия“ в ГНС - Ловеч;
- Ст. инспектор в ОНС;
- Директор на ГТП „Градска търговия“
- Директор на ДТП „Облекло и обувки“
- Директор на ТК „Балкантурист“;
- Икономически директор на консервен комбинат „Мелта“ - Ловеч.

Пенсионер от 1995 г. Капитан лейтенант от запаса.

Красимир Димитров Христов

Роден на 29 септември 1935 г. във Варна

Образование:

- 1951 - 1954 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - прекъснал поради съкращения в Българската армия.
- 1956 - 1961 г. - ВИНС - Варна, по специалност „Икономика на промишлеността“
- 1967 - 1969 г. Строителен техникум Варна, специалист „Архитектура“

Професионално развитие:

- Икономист в ГНС - Варна;
- Икономист в ОНС - Варна - капитално строителство;
- Строителен техник в „Пътни строежи“ - Варна;
- Строителен техник във ВИНС - Варна - отдел „Капитално строителство“.

Починал на 16 август 1989 г.

О.з. полковник Людмил Стоянов Петров

Роден на 8 юни 1935 г. в Лом.

Образование:

- 1951-1954 – НВМУ “Н. Й. Вапцаров” – поради съкращения в армията уволнен през 1954 г.
- 1955-1958 – Институт по съобщенията.

Трудов опит:

- 1958-1960 – началник на Пощенска станция в с. Пенкьовци – Трънско, и с. Михайлово – Оряховско.
- 1960-1990 – офицер от МВР.
- 1990- до сега – пенсионер. Живее в град Лом.

Синът му Никола завършва ВВМУ “Н. Й. Вапцаров” и служи във ВМС, с което донякъде е постигната младежката мечта на полковник Петров.

Починал на 12 април 2017 г.

Милчо Зарков Милев

Роден през 1936 г.
в София

Образование:

- След освобождаване от НВМУ през 1954 г. поради съкращения получава икономическо образование.

Професионално развитие:

- Работи като специалист във външнотърговски учреждения.

Николай Димитров Торбаров

Роден на 6 август 1932 г.
във Варна.

Професионално развитие:

- 1954 г. - Освободен от НВМУ поради съкращения в армията;

- 1954 г. - Тарифьор в предприятие „Пренос-превоз“ - Варна;

- 1956 г. - Работи в „Нефт и газ“ - Варна;

- 1957 г. - Ръководител на отдел „Рентгенография“ в КЗ „Г. Димитров“ - Варна;

- 1966 г. - Механик в БМФ.

От 1991 г. пенсионер с 44 г. трудов стаж.

Пее в представителния хор на Варна - „Морски звуци“.

Петър Цветков Енчев

Роден през 1935 г. във Варна

Образование:

- 1951 - 1956 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - прекъснал поради съкръщение в Българската армия;
- 1956 - 1961 г. - Инженерно-строителен институт в София.

Професионално развитие:

- Строителен инженер в Добрич;
  - Строителен инженер в Корабостроителния завод във Варна;
  - Главен технолог в Домостроителния комбинат във Варна;
  - Заместник директор на Домостроителния комбинат във Варна;
  - 1978 - 1983 г. - Съветник в Министерство на строителството на Република Куба;
  - Директор на Дирекция Строителство в Окръжен съвет - Варна;
  - Ръководител на Програмен колектив за ускорено внедряване на нови технологии;
  - Директор на Инвеститорска дирекция към ДСО Биотех;
  - Строителен проектант и предприемач.
- Пенсионер от 1995 г. Починал през 2016 г.

Стоян Стойков Грозев

Роден на 11 декември 1934 г. в Ловеч

Образование:

- 1951 - 1954 г. - НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ (поради съкращения в армията уволнен през 1954 г.);
- Софийски университет - Юридически факултет.

Професионално развитие:

- Адвокат и главен юрисконсулт в системата на външната търговия;
  - Представител на Бюро за външнотърговски контакти с централа във Виена.
- Пенсионер от 2002 г. Капитан от запаса.

**Петър Колев
Галънски**

**Пейчо Панайотов
Солуфанов**

**Стоян Кръстев
Кръстев**

**Стефан Христов
Младенов**

**Тръпчо Томов
Таушанов**

**Христо Костов
Ламбрев**

**Цветан Станимиров
Гърбев**

**Ставро Василев
Марков**

Тодор Александров Велчев

Роден на 15 август 1935 г. в Перник

След напускане на Морско училище през 1954 г. поради съкръщение в Българската армия е упражнявал повече от 20 професии, сред които бетонджия, миньор, арматурист, треньор, спасител, управител на почивна станция, директор на филмова продукция, помощник-капитан на траулер, редактор в Телевизионния театър, шприцьор, готвач и др.

Тодор Велчев (Тато) - е член на Съюза на българските писатели. Написал е повече от 350 разказа. Издал е 12 книги: „Фантазия за белите шапки“, „Формула 1“, „Щъркели в пламъците“, „Стрелецо, прицел си“, „Къща от светлина“, „Окото на циклона“ и др. Носител на Голямата литературна награда „Варна“, на литературната награда „Хайтов“ (2005 г.) и други отличия. Един от първите каскадьори в България (1957 г.) и основател на културизма в нашата страна.

Починал през 2012 г.

ЕДНА ИЗПОВЕД

Бях на 16 години. Под общата еуфория, обхванала съучениците ми от I-ва Мъжка гимназия, бях решил и аз да вляза във ВНВМУ „Н.Й.Вапцаров. Имах сили за това.

Впоследствие, познати и приятели ме разколебаха: „Как ще се затвориш в тази казарма за 6 години?!“, „Знаеш ли какъв Ад е там?!“ и т.н. и... се отказах. Последваха семейни разправии – майка ми на моя страна, но баща ми твърдо държеше да вляза в Училището. По съвета на същите приятели реших да кандидатствам, но да не издържа изпитите.

В деня на изпита по български език, баща ми буквално ме хвана за ръката и ме замъкна в Училището, което тогава беше в съседство с дома ни.

Влязох един час след като писменият изпит беше започнал. Оглеждам се и виждам един съученик, който имаше една камара двойки. И тук юношеското ми самочувствие задейства: „Как този двойкаджия ще влезе, а аз не?! А бях сила по български език. Запретнах се, написах каквото трябва и въпреки загубил един час, излязох предпоследен.

Изпитът по математика издържахме „колективно“ четирима съученици, използвайки обиколката на надзорника. Вкарахме и моряка – поет Емил Розин, който си нямаше и хабер от математиката.

И така бях приет, но на първата седмица /още цивилен/, заради едно нелепо недоразумение във Варненското военно окръжие, бях освободен от Училището.

Отидох си у дома остриган, но щастлив че се отървах.

След десетки извинения от страна на „щабските плъхове“ на Окръжието, баща ми успя да ме върне в 10-та рота.

Започна няколко годишният ми кошмар – поне така го чувствах, особено когато останех сам със себе си. Всичко ми се струваше нелепо, тъпо, не за мен.

Разбрах, че за да оцелея, трябва да участвам в извънкласни и военни обучения:

- пеех добре и ме приеха в хора на Училището;

- В гимназията тренирах спортна гимнастика, което продължих и в отбора на Училището. С тези два колектива обиколих страната и печелих първи места и отпуски;

- правих сценарии за гимнастически продукции на сцена;

- сдобих се с една стара китара, научих се не чак да свиря, но да дрънкам колкото за акомп. Чрез нея участвах в музикално-сатиричния скеч на ротата ни. За скеча бяхме удостоени със значката „Първенец на Армейската художествена самодейност“;

- впусках се като спаринг-партньор на боксьор, фехтовчик, лекоатлет, самбист;

- на лагера на Джанавара се занимавах с гребане, ветроходство и плуване /достигнах 1500 м дължина/;

- когато ми писнеше от дълго „четене на конско“ пред строя съумявах да се изключвам и мислено да се пренасям в друго измерение.

Поради добрата си физика бях отличен строевак, като се изключи фактът, че често закъснявах за строя. Вадеха ме да показвам хватки с оръжие, на „полосата“ бях факир.

Що се отнася до теоретичните предмети, бях от „средна ръка“, учех насила. На изпитите често преписвах по собствена система, като помагах и на други като мен.

Един от многото ни взводни командири – не зная защо - се заяде с мен, дори имаше наглостта пряко да ми заяви, че не съм му симпатичен. В продължение на няколко месеца ме задраскваше от списъка за градски отпуск, което си беше противоуставно. Между другото той си го получи на комсомолското събрание на ротата, като член на Организацията ни, съвместно с командването.

Амбицирах се и почнах бягства от района на Училището и от лагера всяка божа вечер. Вероятно бях шампион и рекордьор по бягства в цялото Училище.

При „Женевският вятър“ бях съкратен и отново върнат пак против волята ми.

В края на службата ми се случи инцидент, при който имаше опасност да бъда изгонен от Училището, но ми се размина. Едва тогава ми увря главата и разбрах какво щях да загубя и

какво е представлявало обучението ми в Училището, което завърших все пак устоявайки на своето – не станах военен по собствено желание.

Защо ли обаче напуснах сградата на Морското училище с тъга и свито сърце, когато през цялото време я ненавиждах?!

Защо ли когото запеехме „Чеда сме ние на морето“ настръхвах и очите ми се навлажняваха?!

Защо ли напускайки я заявих: „Ако имам син, ще направя всичко възможно да влезе в тази сграда, за да премине през тази школа за мъжество и да стане Мъж с главна буква?!

Прощавай, АЛМА МАТЕР, за младежките ми глупости, които извърших срещу теб! Благодаря ти за всичко, което направи от мен! Прекланям се пред твоя СВЕЩЕН ХРАМ!

2007 г.

**Георги Цветанов Георгиев,
бивш курсант от 10-та рота,
капитан лейтинант от запаса**

Спомен на Людмил Стоянов Петров от град Лом

Аз завърших IX-ти клас на Ломската мъжка гимназия през 1951 г. и същата година кандидатствах и бях приет за кадет в Морско училище след много голяма конкуренция и тежки приемни изпити.

Нашата 10-а рота беше последният кадетски випуск на училището. От нея без никакви официални критерии бяха заделени около 30 момчета и от тях сформираха първия випуск на Нахимовското училище.

Курсанти и офицери от Лом, служещи в НВМУ "Н. Й. Вапцаров" през 1954 година. На вторият ред, вторият по ред отляво надясно - курсант Людмил Стоянов Петров

След приемането ни през лятото на 1951 г. преминахме много сериозна военна и бойна подготовка и макар и още юноши есента се заклехме пред бойното знаме на ескадрения миноносец „Г. Димитров“ да служим вярно, всеотдайно и безкористно на социалистическа НР България.

Три години бяхме най-младшата рота в училището и цяла-

та извънучебна дейност, домакинска, охранителна (вътрешна и гарнизонна) беше задължение на нашата рота. Охраната (нарядите) на гарнизонните складове с въоръжение и боеприпаси бяха истинска школа за смелост и отговорност.

През тези години най-вълнуващо беше през лятото на лагера „Чайка“ (стар германски военен лагер), където живеехме в землянки (често съжителствахме със смокове) и наред с нарядите по цял ден практикувахме гребане и ветроходство.

През лятото на 1954 г. беше завършена новата учебна сграда на училището и отново цялата тежест на преместването от „Ст. Караджа“ в новата сграда се падна на нашата рота.

Радостта от преместването не трая дълго. Към средата на декември нашата рота беше строена на плаца и ни прочетоха заповед, че 70-75% от нас ни уволняват (фактически изключват) и преминаваме в запаса, като отслужили задължителната си военна служба.

Най-грозното последва след като ни уведомиха, че ни се дава възможност да продължим образованието си в софийските ВУЗ, признават ни взетите семестри в училището и всеки да си избере специалност (най-много желаещи имаше за електро- и хидроинженерство), и се направиха съответните списъци. След няколко дни отново бяхме строени и ни уведомиха, че местата в софийските ВУЗ за тази година са попълнени, но ние от есента без приемни изпити ще продължим следването си в София. И това излезе лъжа.

На тази нова лъжа много от моите другари не повярваха, но си получиха кредитните билети и си заминаха по родните си места. Аз и 4-ма мои другари заминахме за София и в продължение на 1 седмица обикаляхме от МНО, МП и ЦК на БКП, но не постигнахме нищо. Никой в трите институции не знаеше за изготвените списъци и даваните обещания за продължаване на следването ни.

Така завърши тази сага.

януари 2007 г.

МЕЧТИ И РЕАЛНОСТИ

Спомени на мичман от запаса

Петър Цветков Енчев

Магистър инженер –
Промислено и гражданско строителство

Кое дете не е мечтало за морето? За далечни земи и морета?
За живота на моряци и пирати?

Особено ако си от Варна и ако от ранно детство си живял около пристанището и си прочел всички приключенски романи за екзотични страни и известни мореплаватели и корсари. Ако заедно с другите хлапета от махалата си калафатил и боядисвал продъненото корито на някой каракапитан, само и само да те вземе на борда за един алай наоколо.

МОРЕТО бе причина през есента на 1951 година, шестнадесет-годишните момчета и приятели от гимназията във Варна, Стефан Младенов, Пейчо Сколуфанов, Стойчо Вълканов, Гошо Цветанов, Митко Попов, Илия Анестиев, Илия Дучков, Кольо Димитров, Христо Маринов и моя милост, да се отзоват в 10-та рота на Кадетския батальон, от Военно-гимназиалния отдел на Военноморско училище, под командването на капитан лейтенант Главанов. Това бе и първият сблъсък с военната реалност в един затворен нов свят.

Навлечени със шаечени моряшки панталони, със старите сиви шинели със зелени пагони, въоръжени със старите малихерки, немски шмайзери и прусашки раници с еленова кожа, ние започнахме единичното си обучение. То не бяха маршировки и мундщровки, то не бяха карантини и много плуване, гребане и ветроходство и прескачане на огради след вечерната проверка. Художествената самодейност бе поле за изява на таланти, кларинет на Мосачо, моряшките танци на Тихола, театралните изяви на Мутата, Вълкана и Стъпата, песните на Левчо, декорите и големите пана, които рисувахме със Зъбата. Няма да забравя и гарнизонните караули на военните обекти “Туфла кула”, “Джанавара”, “Транспетрол”, където, навлечени със шаечени моряшки панталони, със старите сиви шинели със зелени пагони, довчерашните

шестнадесетгодишни гимназисти, въоръжени със старите малихерки, немски шмайзери и прусашки раници с еленова кожа, трябваше да охраняваме въоръжението на флота и спокойствието на града. А там се стреляше и бяха убити моряци.

Момчетата ставаха мъже.

Нови запознанства и приятелски връзки, които щяха да надживеят времето. Трогателни са спомените за подготовката ни за първите отпуски. В желанието ни да изглеждаме по "карнак" се появиха панталоните тип "сорок пят", някакви нови пагончета с котвички, руските бляхове и копчета на Борето Тихолов, блестящи от търкането с пуцинг.

Но ето че дойде първото голямо разочарование. Есента на 1954 година, годината на Женевските споразумения и голямото съкращение, което не подмина и нашата 10-та рота. Уволнени бяха много. Политическото ръководство, не без участието на някои наши "другари", успя да се отърве от много кадърни, но неудобни за някои хора, курсанти. Те просто бяха захвърлени на съдбата, без официални документи и без перспектива. Ще спомена само Стъпата, който започна работа на Пристанището, Тръпа и Иван Жеков като помощник машинисти в БДЖ, Хитоса и Поли Жеков, като разносвачи на хляб и мого други.

За останалите животът продължаваше, но далеч по-цивилизовано, в новата сграда на Училището. С по новите си и по-качествени униформи ние участвахме в паради и състезания в София, Варна, Велико Търново. Навсякъде когато нашата 10-та рота маршируваше по улиците, пеейки "Мила родино" и Химна на Училището, хората се спираха и с гордост ни аплодираха.

И ето че в един хубав ден на 1956 година, аз курсант - ст. 1-ва ст. от 3-ти курс на висшия отдел на НВМУ, бях извикан по радиоуредбата от час, за да ми се съобщи, че тъй като съм заявявал многократно, че не желая да остана военен след завършването ми, ще бъда уволнен. След кратък разговор и някои поучения ми бе наредено незабавно да сдам повереното ми имущество и да напусна Училището. Същата участ сполетя и други в това число Пейчо, Топала, Петър Кожухаров и доста други. Това бе втората ми голяма изненада, граничеща с разочарование, но може би и

логичен завършек на моята битност като доста буен нрав и отказ от подчинение, което неминуемо бе довело до това отстраняване, въпреки отличният ми успех “ по бойната и политическа подготовка”. И в тия съкращения не мина без участието на вездесъщите наши “другарчета”, които не можеха да понесат по-добрите и по-различно мислещите от тях.

И така, историята се повтори. Без каквито и да е документи за образование, с по една служебна бележка в ръка, ние трябваше да търсим някаква реализация. За няколко месеца трябваше да се главя, първо с Тодор Ломски за хамалин при строителството на Сухия док, а после и като монтьор в Дизеловата централа, разбира се подготвяйки се през цялото време за кандидатстудентските изпити за университета. Е, може би провидението за първи път ни се усмихна чрез едно постановление за съкратените офицери, съгласно което на всички, които успяха да влязат в университетите, ни бяха признати положените в Училището изпити и бяха осигурени добри стипендии на женените студенти. В Инженерно-строителния институт, където се записахме аз, Стъпата и Ицо, за първи път се сблъскахме с новите реалности на живота .

Разликата беше, че докато в Училището се мъчеха да ни научат, за да завършим успешно, тука в Университета борбата бе за оцеляване между най-добрите. Може би поради тази причина, както и поради семейни причини, някои от нашите момчета се отказаха. Чест прави, че повечето от тези хора успяха да намерят своя път в живота и да живеят честно и почтено, като никога не скъсаха връзките си със своите съвипускници. Такъв бе Димитър Попов – директор на завод Черно море, а по късно и ръководител на ДСО „Корабостроене“ и виш стопански и политически ръководител. Такива ръководители бяха и Георги Кунчев, Марин Цонев, Стойчо Вълканов, редица капитани и механици от търговския ни флот, както и многото наши колеги от Офицерския корпус в София и други наши градове.

Така започна и моята кариера на строителен инженер. Първо в Добруджата по централно разпределение, после при изграждането на новия Корабостроителен завод с двете докови камери. Следващото предизвикателство беше изграждането на

Домостроителния комбинат, където работих като гл. технолог и зам.-директор по производството и бях един от тези които изградиха хиляди едропанелни сгради, давайки жилища на десетки хиляди трудещи се хора. След това трябваше да се върна в Корабостроителния завод, където станах свидетел на изграждането на двата 100 хил. български танкера - „Хан Аспарух“ и „Хан Крум“. През 1978 година пътищата ме отведоха до Острова на свободата, Куба, където работих 5 години като съветник в Министерството на строителството. След завръщането си в България бях назначен за Директор на Дирекция Строителство в Окръжен съвет Варна. Тук работихме съвместно със Стъпата, който бе началник Управление Архитектура и благоустройство. Много скоро дойде и новото предизвикателство, ръководител на Програмен колектив за ускорено внедряване на нови технологии. Съвместно с крупна испанска компания, успяхме да реализираме един революционно нов проект за строителство и обновяване на фасадите на едропанелните сгради.

Въпреки големия успех и интерес към тази технология, някои от много умните ни тогавашни ръководители успяха да я ликвидират, както тогава се ликвидираше всяко ново начинание.

Е наложи се да бъда изпратен на друга работа, директор на Инвеститорска дирекция към ДСО „Биотех“, където трябваше да се вложат 5 мил. щатски долара и още няколко десетки милиона лева за да се изградят мощности за новоизмислени фантастични проекти за уж модерни биотехнологии. Тук вече трябваше да се спре това безумие и през 1989 година, не без моя помощ, се направи ликвидация. Вече не оставаше друго, освен да започна частен бизнес като строителен проектант и предприемач. Така до 1995 г., когато станах стипендиант на Пенсионно осигуряване с 38 години трудов стаж, и с една незавидна пенсия.

Не знам доколко съм допринесъл за изграждането и благосъстоянието на нашето тогавашно общество, не знам колко съм бил полезен, но знам със сигурност, че през целия си съзнателен живот съм се стремял да бъда сред най-добрите и съм се трудил честно и почтено. Така съм възпитал и моите деца и внуци.

Благодарен съм на моето Училище и на повечето мои съви-

пускници за това мъжко време, което прекарахме и изстрадахме заедно.

август 2007 г.
Варна

БИСЕРИ от курсанския живот

Един взводен командир към курсантите по време на стрелби:
“Абе другарю курсант, цели се, цели, че баш в кишето на кръга ли уцели?”

*

След оправданията на курсанта, пак той:
“Абе другарю курсант, не ми сваляй звезди от Марс.”

*

След малко на връщане от стрелбите:
“Стегни строя. Стъпи. Нищо не чувам.”
“Курсант Цочев, на калпавия моряк какво му пречи?”
- Водораслите, другарю лейтенант.
“Така е. Левков, дай тон за песен”

*

Разговор в караулното помещение:
“Абе другари курсанти, вие знаете ли какво беше на подводните лодки? При тревога, от бързане, ние се чудехме какво по напред да обумем, обувките или чорапите, а вие сега бавно, бавно...”

*

На стъргалото във Варна ние, няколко курсанти, в гарнизонен отпуск, се шляеме, облечени цивилни. В това време от навалищата се чува същият глас:

“Ей другари курсанти, видях ви. Какво сте се маскирали като цивилни.”

Който познае кой е той, печели допълнка фасул от баката.

Запомнил: Петър Енчев

31 август 2007 г.

Снимки от годините

Публикуваните снимки са от личните фотоархиви на съвипусниците ни.

Класно отделение 311 с преподавателя по астрономия кап. лейт. Константинов

Класно отделение 321 със заместник-командира на ротата кап. лейт. Марков

Класно отделение 322

Междучасие - снимка за спомен

Междучасие - вечно гладни

Междучасие - време за една цигара

Командването, офицерският състав и част от курсантите на училището, включително нашият випуск. Снимката е направена през пролетта на 1956 г., по случай 75-годишния юбилей на Морско училище.

Хорът на ВНВМУ, в който участваха много съвипусници

Класно отделение 321 - класно отделение отличник. Снимка заедно с командира на ротата кап. лейт. Пенчо Бумбалов (вляво) и командира на взвода ст. лейт. Лазар Колев

Наши преподаватели. Отляво надясно: кап. II ранг Койчо Георгиев, кап. II ранг Александър Левков, ст.лейт. (?) Григор Григоров, лейт. Борис Изворски; седнал кап. III ранг Алексиев

Първият знаменосец на новото бойно знаме е нашият съвипускник Иван Йорданов Колев. В дясно от него е командира на взвод в ротата ни ст.лейт. Лазар Колев

През 1953 г. нашата рота участва в снимане на филма „Песен за човека“. На последната редица в средата е артистът Динко Динев, изпълняващ ролята на Никола Вапцаров като ученик в Морско училище (1926 -1932 г.)

Ротата ни винаги е участвала активно в художествената самодейност. Двама от известните певци на ротата Коста Борисов и Коста Левков.

*Особено популярна беше групата за скечове. Отляво надясно:
Стойчо Вълканов, Димитър Попов, Панайот Куманов,
Коста Левков и Коста Борисов.*

*Впечатляващи успехи имаше гимнастическата група. Активни
участници в нея бяха Райчо Стойнов, Георги Цветанов, Николай
Микоц, Илия Дучков, Ненчо Цанов и др.*

Прави: Иван Йотов, курсантът от Албания Асти Попа, Георги Димитров - Жупана; клекнал: Петър Иванов - Големия баджанак

Клекнали: Илия Анастев, Стойчо Вълканов, Пейчо Сколуфанов; прави: Стоян Грозев, Бисер Райков, Панайот Куманов и Стефан Младенов

Когато Варна се казваше Сталин. От ляво надясно: Иван Йотов, Иван Друмев, Кули Кулев и Стефан Златков

Николай Викторов Микоц и Илия Дучков

Традиционната щафетна обиколка на училището. Финал. Първо място за отбора на ротата. 1956 г.

Отбора: легнал - Цветан Расолков; клекнали: Найден Куцаров и Иван Йотов; прави: Станой Станоев, Коста Борисов, Златан Овчаров, Петър Живков, Петър Иванов и Владимир Богданов

На успоредката един от най-добрите гимнастици Георги Цветанов. Строените - отляво надясно: третият - Райчо Стойнов и четвъртия - Цветан Расолков.

Ръкавиците и годините пречат да разпознаем двамата боксьори, но те са от ротата.

*Класно отделение 321, строено за час по физическа подготовка.
Командва строя командирът на взвода ст. лейт. Лазар Колев.*

Преди началото на футболния мач.

*И на суша може да се учи да се работи със секстант.
Клекнали: Владимир Христатиев и Коста Борисов;
прави: Кирил Венков, Спас Атанасов и Гр. Иванов*

*Прави: Михаил Керемедчиев
и Иван Колев;
седнал - Николай Микоц.*

*По време на учебна практика на учебния кораб „Асен“.
Велико Стойчев, Владимир Христатиев и Градю Иванов*

1954 г. Незабравимия гребно-ветроходен поход от Варна до р. Ропотамо и обратно

1952 г. По време на летния лагер на брега на Варненското езеро.

Класно отделение 321. След занятие по борба с пожари на кораба с преподавател кап. III ранг Ацев.

Голямо почистване в събота.

Време за шеги и закачки винаги се намира.

Вечерна самоподготовка

*Понякога и
това се случва*

*Най-желаната
част на дено-
нощето*

*Стоян Андреев
и Райчо Стойнов*

В ресторант на открито по време на екскурзия по р. Дунав. Русе вероятно 1954 г. В средата на снимката е командирът на ротата кап. лейт. Методи Трифонов

В гарнизонен отпуск. Може би е в един от разрешените за нас ресторанти, а може и да не е? Компанията вече е с настроение - от ляво надясно: Петър Живков, Мино Йотов, Кирил Антонов, Людмил Цанков и Марин Цонев.

През първите години в училището. Кога, къде и поводът са останали в миналото.

Екскурзия до местността Златни пясъци, когато там имаше само една хижа и много змии. Вероятно 1954 г.

Облагородяване на района около новите сгради на училището. 1955г.

Зимна снимка пред централния корпус на училището. 1954-5 г.

Началото. Снимка в района на 8-ми Приморски полк. Есента на 1951 г.

След близо 6 г. от началото. Двамата клекнали цивилни са курсанти от Албания. Правият с якето е ком. на взвода ст. лет. Лазар Колев, правият униформен вдясно е гл.ст. Такворов - старшина на ротата.

Пред централната сграда на училището. 1954 г.

*На огневата линия. От ляво надясно: Иван Коларов,
Райчо Стойнов, Христо Джуров и Коста Борисов*

Предчувствие за края

Последният учебен ден във ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Срещи след завършване на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ (след 1957 г.)

По време на срещата през 1977 г. по случай 20 години от завършването на училището посадихме борче, което заедно с нас растеше и ще продължи да расте и след нас. Борчето е засадено в парка пред централната сграда на училището.

22 декември 2002 г. Коледна среща на съвипусници от Варна.

20 май 2006 г. Среца по случай 125 г. от основаването на Морско училище. Снимка пред главния вход на централната сграда на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

13 април 2006 г. Снимка в Централния дом на армията по време на честването на 125-та годишнина на Морско училище в София. Отляво надясно: Владимир Христатиев, Панайот Куманов, Милчо Зарков, Петър Парашиков, Мая Вапцарова (племенница на Никола Вапцаров), Иван Колев, Иван Йотов и Велико Стойчев

21 септември 2007 г. Среца по случай 50 години от завършването на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Снимка пред главния вход на централния корпус на училището.

28 март 2006 г. Трима съвипускници (Коста Матев, Иван Йотов и Георги Кунчев) по време на честването на 125 -та годишнина на Морско училище в Ловеч.

*23 септември 2011 г. Среца по случай 60 години
от постъпването в НВМУ „Н. Й. Вапцаров“*

*19 октомври 2012 г. Среца по случай 55 години
от завършването на НВМУ „Н. Й. Вапцаров“*

26 юни 2009 г. Една от редовните срещи на съвипускници от Варна в последния четвъртък на месеца. Най-често тези срещи се провеждат в Гарнизонния стол. От ляво надясно. Седнали: Никола Димитров, Иван Колев Митев, Ненчо Цанов, Иван Друмев и Коста Атанасов (Кесо); прави: Николай Микоц, Димитър Бояджиев, Георги Цветанов, Петър Живков, Георги Кунчев, Найден Куцаров, Стоян Андреев, Иван Георгиев (Бургаза), Иван Йотов, Илия Бангиев и Любозар Монеv

26 февруари 2009 г. От ляво надясно. Седнали: Денчо Минчев, Петър Живков, Марин Цонев и прав до него Иван Йотов. Прави, първи ред: Иван Иванов (Бургаза), Тръпчо Таушанов, Христо Джуров, Иван Колев, Иван Друмев, Николай Микоц и Кирил Антонов; втори ред прави: Велко Душков, Васил Апостолов, Найден Куцаров, Цветан Разсолков и Димитър Бояджиев.

30 октомври 2013 г. Честване 80 годишния юбилей на нашия писател и поет Ставри Георгиев Ставрев. Седнали: Ставри Ставрев и Илия Бангиев. Прави, от ляво надясно: Иван Йотов, Георги Кунчев, Кирил Антонов, Цветан Разсолков, Димитър Бояджиев, Ненчо Цанов, Шаварш Мовсезов, Георги Цветанов, Илия Анестев, Найден Куцаров и Коста Борисов.

29 януари 2009 г. От ляво надясно. Първи ред: Николай Микоц, Стоян Андреев, Иван Йотов, Коста Борисов, Иван Георгиев (Бургаза), Георги Кунчев и Георги Цветанов; втори ред: Марин Цонев, Димитър Бояджиев, Петър Живков, Иван Колев, Найден Куцаров и Васил Апостолов

30 май 2017 г. Отляво надясно: Иван Друмев, Мино Йотов, Петър Живков, Цветан Разсолков, Иван Георгиев, Васил Апостолов, Ненчо Цанов, Димитър Бояджиев, Кирил Антонов, на празния стол Иван Йотов и Найден Куцаров.

20 май 2016 г. Честване на 135-та годишнина от основаването на Морско училище. Част от строя на училището, в който са и знамената на чуждестранни военноморски училища.

Среща през 1971 г. във Варна по случай 20 години от постъпването в НВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Среща през 1981 г. в Созопол по случай 30 години от постъпването в училището. В средата на снимката контраадмирал Желев, нач. на политодоела на ВМС и оз кап. II ранг Емил Главанов, командир на батальона през първата година на обучението ни.

*На моите съвипусници и другари
С много обич и с преклонение
Коста Матев
Ловеч*

Десета рота, строй се за проверка

Ний бяхме млади, голобради, непознаващи живота,
но с мечти големи към
морето, към корабите и към морските простори.
Затова, събрахме се от села и градове и се отправихме
към светилището на Вапцаров, където бе написал
своите моторни песни и много други стихове чудесни.
Попаднахме на строги лектори и командири, които не пестяха
време да ни обучават на знание и на навици военни,
които ни служеха докрая.

Така роди се ротата десета от кадети млади
и напети и започващи военната си подготовка.
Научиха ни как да се държим в строя, как партенките да си
увиваме, как леглата да оправяме, как да лъскаме до блясък
обувките и бляхът, как оръжието да разглобяваме,
как бързо да го сглобяваме.

Научиха ни как мишени да прострелваме с карабина
"Манлихер", с картечници "Мзет" и с автомати "Шпагин"
Обучиха ни на такелаж, как морски възли бързо
да се правят и как да действат с "морза"
и със сигнализацията флажна.

Гребяхме и на шлюпки десетица, за да заякнат
мускулите млади и караул
и дневалство да помагаме когато и където трябва.
Привличаха ни часовете по военно-морска теория,
по астрономия, по езици - руски и английски,

както и по машинознание.
Така изминаха годините на подготовка,
съзряване и помъдряване, преди
да дойде време за раздяла.
Едни поеха знания да преподават, други под наши и чужди
флагове да плават, а трети в цивилния живот се приютиха,
за да укрепват нашата
Родина.
Немалка част простиха се с живота и поеха горе в простора,
където пак се прероди ротата десета.
И след разходка със звездите поименна проверка се извършва.
И там горе от небето се чува прекрасният ни Химн .
Чеда сме ние на
морето, които никога и никой няма да забрави.
Доволни сме, че сбъднахме мечтите си младежки
и че оставяме на своите
деца и внуци любовта си към морето и към своята Родина.
Другари мои по оръжие, да бъдем горди и щастливи, че бяхме
в разпореждане на своя горд народ и своята България.
И нека винаги да помним, че ние бяхме ротата десета,
която пътя ни
отвори, към флота и към морските простори.
Дерзайте мои близки хора и не забравяйте човека, който бе до
нас в строя №1 на плаца и в чуждите морета, с когото трудности
и радости делихме.
Сега спокойно можем да си пийнем ракията с мезе
и да се преклоним
пред своето сърце, защото друго май не ни остана.
И нека поколенията, идващи след нас, да бъдат верни на
държавата любима и винаги да бранят с чест народа си,
и своята Родина.

1 юни 2017

СПИСЪК НА ВИПУСКИТЕ НА МОРСКО УЧИЛИЩЕ

Номерация на випуските от 1881 г.	Номерация на випуските от 1900 г.	Сега използвана номерация на випуските	Година на постъпване - година на завършване	Срок на обучение (години)
1	2	3	4	5
От 1881 г. до 1930 г. (Юбилеен сборник 50 г. Морско училище)				
1			1881-1887	6
-	-		1882	не е имало прием
-	-		1883	не е имало прием
-	-		1888	не е имало випуск
-	-		1889	не е имало випуск
2			1884-1890	6
3			1885-1891	6
4			1886-1892	6
5			1887-1892	5
6			1888-1893	5
7			1889-1894	5
8			1890-1895	5
9			1891-1896	5
10			1892-1897	5
11			1893-1898	5
12			1894-1899	5

13			1895-1900	5
14			1896-1901	5
15			1897-1902	5
16			1898-1903	5
17			1899-1904	5
-	-		1905	не е имало випуск
18	1		1900-1906	6
19	2		1901-1907	6
20	3		1902-1998	6
21	4		1903-1909	6
22	5		1904-1910	6
23	6		1905-1911	6
24	7		1906-1912	6
-	-		1913	не е имало випуск
-	-		1914	не е имало випуск
25	8		1907-1915	8
26	9		1908-1916	8
27	10		1909-1917	8
28	11		1910-1916	6
29	12		1911-1918	7
-	-		1912	не е имало прием
30	13		1913-1919	6
31	14		1914-1920	6

32	15		1915-1921	6
33	16		1916-1922	6
34	17		1917-1923	6
35	18		1918-1924	6
36	19		1919-1925	6
37	20		1920-1926	6
38	21		1921-1927	6
39	22		1922-1928	6
40	23		1923-1929	6
41	24		1924-1930	6
42	25		1925-1931	6
43	26		1926-1932	6
44	27		1927-1933	6
45	28		1928-1934	6
46	29		1929-1935	6
47	30		1930-1936	6
По-нататък списъкът е съставен от автора				
48	31		1931-1937	6
49	32		1932-1938	6
50	33		1833-1939	6
51	34		1934-1940	6
52	35		1935-1941	6
53	36		1936-1942	6
54	37		1937-1943	6
55	38		1938-1944	6
56	39		1939-1945	6

57	40		1940-1946	6
58	41		1941-1947	6
59	42		1942-1948	6
60	43		1943-1948	5
61	44		1944-1949	5
62	45	58	1945-1950	5 - приети след завършен IX клас - кадети
		59	1947-1950	3 - приети след завършено средно образование (за първи път)
63	46	60	1946-1951	5 - приети след завършен IX клас - кадети
		61	1948-1951	3 - приети след завършено средно образование
64	47	62	1947-1952	5 - приети след завършен IX клас - кадети
		63	1949-1952	3 - приети след завършено средно образование
		64	1950-1952	2 - студенти, след завършен I и по-горен курс
		65	1948-1953	5 - приети след завършен IX клас - кадети 3 - приети след завършено средно

65	48	66	1950-1953	образование
		67	1951-1953	2 - студенти след завършен I и погорен курс
-	-	-	1954	не е имало випуск
66	49	68	1949-1955	6 -приети след завършен IX клас-кадети
		69	1951-1955	4 -приети след завършено средно образование
67	50	70	1950-1956	6-приети след завършен IX клас-кадети
		71	1952-1956	4 - приети след завършено средно образование
68	51	72	1951-1957	6 -приети след завършен IX клас-кадети (последен прием на кадети)
-	-	-	1953	не е имало прием
69	52	73	1954-1958	4
70	53	74	1955-1959	4
71	54	75	1956-1960	4 г. 4 м.
72	55	76	1957-1961	4 г. 4 м.
-	-	-	1962	не е имало випуск
73	56	77	1958-1963	5

74	57	78	1959-1964	5
75	58	79	1960-1965	5
76	59	80	1961-1966	5
77	60	81	1962-1967	5
78	61	82	1963-1968	5
79	62	83	1964-1969	5
80	63	84	1965-1970	5
81	64	85	1966-1971	5
82	65	86	1967-1972	5
83	66	87	1968-1973	5
84	67	88	1969-1974	5
85	68	89	1970-1975	5
86	69	90	1971-1976	5
87	70	91	1972-1977	5
88	71	92	1973-1978	5
89	72	93	1974-1979	5
90	73	94	1975-1980	5
91	74	95	1976-1981	5
92	75	96	1977-1982	5
93	76	97	1978-1983	5
94	77	98	1979-1984	5
95	78	99	1980-1985	5
96	79	100	1981-1986	5
97	80	101	1982-1987	5
98	81	102	1983-1988	5
99	82	103	1984-1989	5
100	83	104	1985-1990	5

101	84	105	1986-1991	5
102	85	106	1987-1992	5
103	86	107	1988-1993	5
104	87	108	1989-1994	5
105	88	109	1990-1995	5
106	89	110	1991-1996	5
107	90	111	1992-1997	5
108	91	112	1993-1998	5 за курсанти и студенти
109	92	113	1994-1999	5 за курсанти и студенти
110	93	114	1995-2000	5 за курсанти и студенти
111	94	115	1996-2001	5 за курсанти и студенти
112	95	116	1997-2002	5 за курсанти и студенти
113	96	117	1998-2003	5 за курсанти и студенти
114	97	118	1999-2004	5 за курсанти и студенти
115	98	119	2000-2005	5 за курсанти и студенти
116	99	120	2001-2006	5 за курсанти и студенти
117	100	121	2002-2007	5 за курсанти и студенти
118	101	122	2003-2008	5- за курсанти; 4 години- за студенти
119	102	123	2004-2009	5- за курсанти; 4 години - за студенти
120	103	124	2005-2010	5- за курсанти; 4 години- за студенти

121	104	125	2006-2011	5- за курсанти; 4 години- за студенти
122	105	126	2007-2012	5- за курсанти; 4 години - за студенти
123	106	127	2008-2013	5- за курсанти; 4 години- за студенти
124	107	128	2009-2014	5- за курсанти; 4 години- за студенти
125	108	129	2010-2015	5- за курсанти; 4 години- за студенти
126	109	130	2011-2016	5- за курсанти; 4 години- за студенти
127	110	131	2012-2017	5- за курсанти; 4 години- за студенти
128	111	132	2013-2018	5 години за курсанти; 4 - за студенти
129	112	133	2014-2019	5 години за курсанти; 4 - за студенти
130	113	134	2015-2020	5 години за курсанти; 4 - за студенти
131	114	135	2016-221	5 години за курсанти; 4 - за студенти
132	115	136	2017-222	5 години за курсанти; 4 - за студенти

Забележка:

Използваната сега номерация на випуските е посочена в **колона 3**. Не е известно кога е въведена тази номерация на випуските и какви са принципите за определяне номерата на випуските.

Еднозначно могат да се идентифицират випуските на Морско училище, като се посочат: година на постъпване, година на завършване и ниво на образование при постъпване.

Списъкът е съставен от доцент Иван Йотов от випуск 1951 - 1957 г.

АЛМАНАХ
на Випуск 1951 - 1957 г.
на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“
60 ГОДИНИ ОТ ЗАВЪРШВАНЕТО
Съставил: оз кап. I ранг доцент доктор
Иван Йотов, доктор хонорис кауза
на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Редактор Петър Тодоров
Коректор Галя Христоскова
Дизайн Кирил Тодоров

Формат 60/84/16 – 10,5 п.к.

© Издателство МС
Варна, 2017
Тел.: 052 603 640
morskisviat@gmail.com

ISBN 978-619-7328-23-3

